

Gods Missie in Ouderkerk

Missionair werk Hervormde Gemeente Ouderkerk aan den IJssel

Naam: Peter Molenaar

Opleiding: Godsdienst Pastoraal Werk (deeltijd)

Instelling: Christelijke Hogeschool Ede

Begeleider: Dirk van Schepen

Beoordelaar: Pieter Siebesma

Opdrachtgever: Hervormde gemeente Ouderkerk aan den IJssel

Datum: augustus 2016

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	1
Lijst met afkortingen	3
Voorwoord	4
1. Inleiding	5
1.1 Aanleiding	5
1.2 Probleem- en doelstelling	5
1.2.1 Centrale probleemstelling	6
1.2.2. Deelvragen.....	6
1.3 Werkwijze	7
2. Beschrijving van de gemeente	8
2.1 Burgerlijke gemeente	8
2.2 Kerkelijke gemeente	9
2.2.1 De missionaire gemeente.....	11
2.2.2. Missionaire paradigma	12
2.2.3 De (missionaire) context.....	13
3. Het Bijbels perspectief / literatuurstudie	14
3.1 Wat is missionair	14
3.2 Missionair	16
3.3 Vreemdelingschap	17
3.4 Missionair is ook getuigen zijn en martelaarschap	18
3.5 Missionair en de schepping	18
3.6 De kerk is missionair	18
3.7 Doel van missionair zijn	19
4. Beschrijving en evaluatie van de commissie	20
4.1 Inleiding	20
4.2 Interview.....	20
4.3 Organisatie	20
4.4 Evaluatie	21
5. Enquête missionair bewustzijn van de gemeenteleden.....	25
5.1 Inleiding	25
5.2 Werkwijze	25
5.3 Resultaten.....	25
6. Vormen / voorbeelden van missionair gemeente-zijn.....	32

6.1 Inleidend.....	32
6.2 Pioniersplekken / missionaire kerkplanting	32
6.3 Missionair in een postmoderne samenleving	32
6.4 Missionair in de regio	33
6.5 Missionair in je eigen omgeving	34
7. Conclusie en aanbeveling	36
7.1 Inleidend.....	36
7.2 Beantwoording deelvragen	36
7.3 Beleidsplan: de missionaire visie van de gemeente	38
7.3.1. Missie en visie.....	39
7.3.2. Doelstellingen en opbouw beleidsdocument.....	39
7.4 De kerkdienst.....	40
7.5 Gemeentemodel ter inspiratie	40
Nawoord	41
Bibliografie	42
Bijlagen	44
Bijlage 1: Interviews kerkenraad	45
Bijlage 2: Enquêtes commissieleden	51
Bijlage 3: Interview missionair ouderling Gouderak	53
Bijlage 4: Resultaten enquête gemeenteleden	55

Lijst met afkortingen

EC	Evangelisatiecommissie
GB	Gereformeerde Bond
GZB	Gereformeerde Zendingsbond
HGO	Hervormde Gemeente Ouderkerk
HSV	Herziene Statenvertaling
IZB	Inwendige Zendingsbond
NHK	Nederlandse Hervormde Kerk
PKN	Protestantse Kerk in Nederland
ZEC	Zendings- en Evangelisatiecommissie

Voorwoord

Wat begon als opmerking van een mede-gemeentelid tussen neus en lippen door ('is het niet iets voor jou om onderzoek te doen naar evangelisatie / missionair werk in onze gezindte?'), heeft uiteindelijk geresulteerd in het afstudeeronderzoek dat nu voor u ligt. De uitvoering en invulling is tweeledig: enerzijds voor mij persoonlijk de uitdaging om mijn kennis en vaardigheden als HBO theoloog aan te tonen, maar het is ook voor de opdrachtgever een handvat om het bestaande evangelisatiewerk gedegen voort te zetten en zo nodig gemotiveerd bij te sturen.

Ik heb in de achterliggende periode onderzoek mogen doen naar stand van zaken, de ervaringen met het evangelisatiewerk en de missionaire bewustwording van de Hervormde Gemeente van Ouderkerk aan den IJssel. Evangelisatiewerk ligt in kerkelijke gemeenten nogal eens gevoelig, maar men kan de Bijbelse opdracht ook zeker niet zomaar klakkeloos naar zich neerleggen. Termen als 'kistje op de markt', 'vrijmoedig spreken', 'langs de deuren gaan', zorgen ervoor dat mensen terughoudend kunnen reageren. Toch is het goed om na te denken en te onderzoeken wat we onder evangelisatie en missionair verstaan. Uiteindelijk gaat het er niet om wat we doen, maar om wat God van ons vraagt. Dat is uiteindelijk geen taak van de commissie, geen beleidsplan van de kerkenraad, maar een roeping van de gehele gemeente.

De kerkenraad van de Hervormde Gemeente Ouderkerk aan den IJssel ben ik veel dank verschuldigd. Dank voor het vertrouwen en de kans die ik heb gekregen om dit onderzoek te mogen doen. Ds. Prins voor de begeleiding en het kritische meelezen.

Dank aan broeder diaken Peter Stam. Hij heeft het achterliggende kwartaal veel taken van mijn ambt als jeugdouderling over willen nemen, zodat ik mij kon focussen op het afstuderen. Wat een voorrecht om zo'n goede vriend en medebroeder te hebben! Ik heb enorme bewondering hoe hij een levend geloof zo kan uitdragen.

Veel dank ook aan mijn vrouw, Francina. Wat een geduld heb je de achterliggende jaren moeten opbrengen. Vele uren op zolder gezeten, vaak was je 'alleen' thuis, sociale verplichtingen moest je meer en meer in je eentje doen. Je hebt meegeleefd, meegehuild als het nodig was, je was blij wanneer er weer een resultaat was behaald. De vrouw is voor de man als een 'hulpe tegenover', en ik heb het in levende lijven mogen ervaren!

Maar, mijn vrouw staat niet op de eerste plaats in mijn leven. dat weet ze, en ze is niet eens jaloers. Soli Deo Gloria, alle dank aan Mijn Hemelse Vader. Zonder Zijn hulp was alles zinloos en vruchteloos gebleken. Ik zie verwachtingsvol uit naar het verdere van Zijn plan met ons leven.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

In de Hervormde Gemeente van Ouderkerk aan den IJssel (verder: de gemeente) is al langere periode een zendings- en evangelisatiecommissie actief. De commissie heeft tot taak het zendingswerk van de GZB te ondersteunen en het werk binnen de gemeente onder de aandacht te brengen, én uitvoering te geven aan het evangelisatiewerk binnen de gemeente¹. Door een toename van de ontplooiende activiteiten op zowel zendings- als evangelisatievlak, is op advies van de commissie door de kerkenraad besloten om deze twee aspecten van het gemeentewerk te splitsen. Het splitsen heeft vooral betrekking op vergadertechnische aspecten. Gebleken en ervaren is het dat de commissieleden een sterke voorkeur hebben voor dan wel het evangelisatiewerk dan wel het zendingswerk en dat dit de vergaderingen minder efficiënt maakt. Door de zendingsaspecten als een subcommissie te maken van de evangelisatiecommissie, kunnen beide effectiever worden ingevuld. Organisatorisch verandert er niets, wat betekent dat de voorzitter, secretaris en penningmeester blijven en zitting nemen in de commissie naar hun voorkeur en dat commissies elkaar regelmatig op de hoogte houden van de ontwikkelingen en besprekingen. Verderop in hoofdstuk 4 wordt de organisatiestructuur en de weg daar naartoe toegelicht.

De commissie valt onder de verantwoordelijkheid van de kerkenraad. De vormgeving en uitvoering van het evangelisatiewerk is in 2010 vastgelegd in een 'beleidsplan evangelisatie'. Dit plan is grotendeels gebaseerd op het beleidsplan 2006-2011 van de kerkenraad. Het uitgangspunt van dit beleidsplan was tegenovergesteld aan de huidige aanpak: destijds is een vragenlijst opgesteld en voorgelegd aan mensen buiten de gemeente. Wat zijn thema's in uw leven, wat valt je op (zowel positief als negatief) aan christenen / onze gemeente en wat zou je doen wanneer jij christen / gemeentelid zou zijn?

Veelvoorkomende thema's zijn met name de persoonlijke ontwikkeling (werk, geld, gezondheid). Onder negatieve kenmerken wordt genoemd: conservatief, orthodox, niets mogen, op zichzelf. Gulheid, meeleven, vriendelijkheid, levensopvatting worden als positief ervaren. Een ideale christen is volgens hen open, betrokken, behulpzaam, deelnemer in sociale activiteiten in het dorp.

De recente ontwikkelingen geven aanleiding om dit plan te evalueren en zo nodig te herzien. Daarnaast geeft dit onderzoek te bekijken de mogelijkheid in hoeverre de commissie functioneert binnen de gemeente. Hoe ervaren gemeenteleden zijn of haar missionaire roeping als christen.

1.2 Probleem- en doelstelling

Bij het tot stand komen van het oude 'beleidsplan evangelisatie' is een kort enquête gehouden onder niet-kerkelijken over hun beeld van de gemeente en de gemeenteleden. In het onderzoek dat voor u ligt is juist meer de nadruk gelegd op de mensen die wel deel uitmaken van de gemeente. De hele gemeente maakt immers onderdeel uit van Gods Missie (Missio Dei, de kerk heeft niet zelf een missie, maar maakt deel uit van de missie van God²). Daarnaast verlangt de kerkenraad een breed gedragen evangelisatiebesef onder alle gemeenteleden³.

¹ Een beschrijving van deze taken is in hoofdstuk 4 nader uitgewerkt

² Wright, 2011, p. 5.

³ Dit is opgenomen in het 'Beleidsplan Hervormde Gemeente Ouderkerk aan den IJssel 2013-2018'

1.2.1 Centrale probleemstelling

Gelet op bovenstaande gegevens, is onderstaande probleemstelling geformuleerd, waarmee ook dit onderzoek is uitgevoerd.

Welke vormen van missionair-zijn sluit Bijbels en contextueel aan bij de Hervormde Gemeente te Ouderkerk aan den IJssel?

1.2.2. Deelvragen

Om tot een beantwoording van deze probleemstelling te komen, zijn de volgende deelvragen opgesteld:

- Wat is de Bijbelse visie op missionair-zijn?
- Hoe geeft de kerkenraad invulling aan het missionair-zijn?
- Hoe ervaart de gemeente de huidige missionaire invulling?
- Op welke manier kan de evangelisatiecommissie zich de komende 5 jaar inzetten in de missionaire roeping van de gehele hervormde gemeente (d.m.v. beleidsplan)?

Toelichting:

Wanneer je let op de huidige invulling van de missionaire roeping van de gemeente, dan kun je vraagtekens zetten bij de wijze waarop dit gebeurt. De commissie heeft van origine een faciliterende rol. Zij ontwikkelt ideeën, plannen en adviezen en betreft de gehele gemeente bij de evangelisatiemomenten. Er is altijd maar een klein deel van de gemeente bij betrokken, daarbij is het goed om de uitvoering nader te onderzoeken; haal je meer 'resultaat' wanneer er evenementen / activiteiten georganiseerd blijven worden, of gaat het meer om het toerusten van eigen gemeenteleden om in de eigen privé-omgeving het geloof uit te dragen of misschien een combinatie van beide?

Hoe kan de commissie bij deze vragen invulling geven en ondersteuning bieden die gestoeld is op een Bijbelse visie en van harte wordt ondersteund door de kerkenraad?

- 1 Er zijn drie actoren te onderscheiden in deze probleemstelling. Hoe kunnen commissie, kerkenraad en overige gemeenteleden worden ingezet en betrokken bij de missionaire roeping? Vanuit alle drie de actoren moet duidelijk worden welke behoeften er zijn om zo het draagvlak én het missionaire bewustzijn te vergroten. De commissie ontwikkelt en adviseert en uiteindelijk bepaalt de kerkenraad de koers.
- 2 Aan het einde van het onderzoek zijn er handreikingen voor de opzet van een nieuw beleidsplan voor de commissie, die na goedkeuring door de kerkenraad verder zullen worden geïmplementeerd. Het beleidsplan geeft richting aan de commissie en sluit aan bij de identiteit en de context van de gemeente.

Doelstelling: het komen tot handreikingen voor een nieuw op en vast te stellen beleidsplan dat aansluit bij de Bijbelse roeping, de identiteit en de context van de gemeente. De commissie heeft hiermee een leidraad om de hele gemeente missionair bewust te maken.

1.3 Werkwijze

In dit onderzoek zijn een aantal stappen gezet en activiteiten verricht, om te komen tot een gedegen eindresultaat. Allereerst is er een analyse gemaakt van de huidige evangelisatiecommissie. Hoe is de organisatie, wat is de werkwijze, is er een plan en werkt ze hieruit? Wat zijn de activiteiten en doelen?

Om een beter beeld te krijgen is er een interview gehouden met de oud-voorzitter en tevens kerkenraadslid. Het doel hiervan was om de historie van de commissie te kunnen begrijpen en ook de relatie tussen de kerkenraad en de commissie scherp voor ogen te krijgen. Strookt de werkwijze van de commissie met de visie van de kerkenraad? De kerkenraad is namelijk eindverantwoordelijk voor alle vanuit / namens de commissie geïnitieerde activiteiten.

Daarnaast is er aan de actieve leden van de commissie een enquête voorgelegd om hun motivatie te achterhalen waarom men commissielid is geworden en hoe men het functioneren van de commissie en zichzelf als commissielid ervaart. Ook wil ik door middel van de enquête duidelijkheid verschaffen over de kansen en uitdagingen voor de commissie. De resultaten van deze enquête zijn verwerkt in hoofdstuk 5.

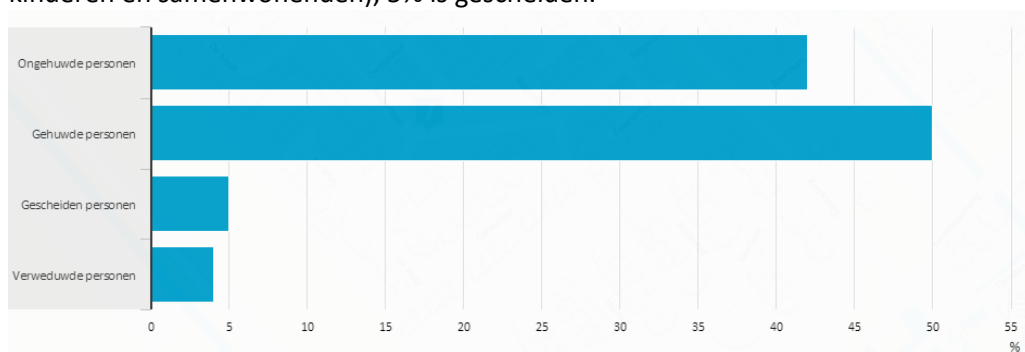
Om een passend advies voor een beleidsplan te kunnen opstellen, is de contextbepaling van de gemeente van essentieel belang. Wat voor een gemeente is de Hervormde Gemeente van Ouderkerk? Wat is de 'theologische ligging' en wat is hun missionaire context en missionair paradigma? Interviews met kerkenraadsleden, een analyse van het beleidsplan zijn de belangrijkste stappen geweest om een goed beeld te kunnen schetsen. Dit is verder verwerkt in hoofdstuk 2. Een analyse van het beleidsplan is opgenomen in hoofdstuk 4.

Er zijn talloze boeken, artikelen en gemeenten te vinden die iets zeggen over de missionaire roeping van een gemeente / christen. Wat houdt het exact in en wat is de gemene deler hierin? Zijn er onderwerpen die absoluut niet mogen ontbreken en op welke manier kun je aansluiting vinden bij de context? Een literatuurstudie is uitgevoerd om hier een mogelijk antwoord op te vinden. Om zoveel mogelijk relevante informatie te vinden is met name gezocht bij uitgaven van de PKN, IZB en Gereformeerde Bond. Uiteraard zijn kennis, documenten en literatuur vanuit de opleiding gebruikt. De hoofdstukken 3 en 6 zijn hieraan gewijd.

De commissie functioneert niet op zichzelf. Zij hebben een taak in de gemeente. Hoe kijkt de gemeente naar de missionaire roeping van de gemeente, maar ook van zichzelf? Op welke wijze geeft men hier invulling aan? Heeft het prioriteit, is men op zoek naar sturing of op welke wijze kan er ondersteund worden? Om dit te kunnen achterhalen is er een digitale enquête afgenomen. Alle gemeenteleden zijn in staat gesteld om een enquête in te vullen. De resultaten zijn verwerkt in hoofdstuk 5.

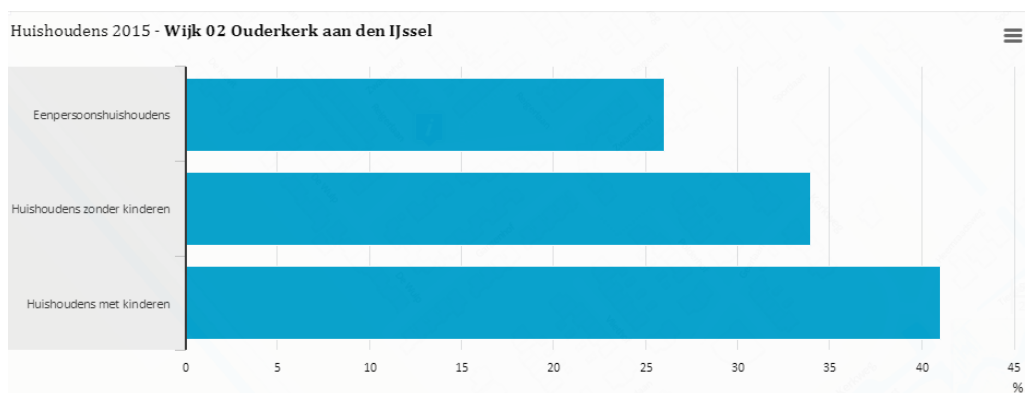
In het zevende en tevens laatste hoofdstuk zijn de uiteindelijke conclusies en aanbevelingen opgenomen.

De gezinssamenstelling in Ouderkerk aan den IJssel is als volgt: 50% is gehuwd, 42% ongehuwd (incl. kinderen en samenwonenden), 5% is gescheiden.

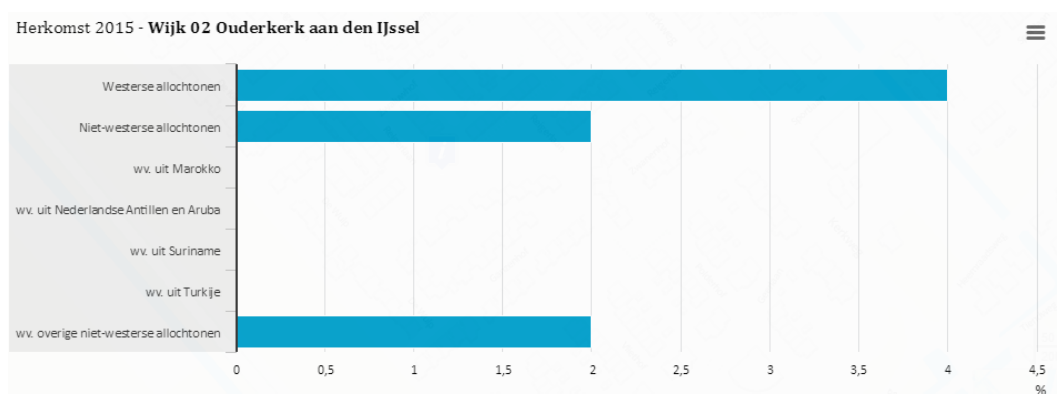
Figuur 3 Huwelijks staat Ouderkerk aan den IJssel 2015. Bron: www.cbs.nl

Ouderkerk aan den IJssel beschikt over 2226 huishoudens, welke als volgt zijn verdeeld.

Figuur 4 Verdeling huishoudens. Bron: www.cbs.nl

6% van de Ouderkerkers is allochtoon, onderverdeeld in 4% westers en 2% niet-westers.

Figuur 5 Herkomst. Bron: www.cbs.nl

2.2 Kerkelijke gemeente

Sinds vele jaren komt de gemeente bij elkaar in twee kerkgebouwen: in het dorp Ouderkerk aan den IJssel de Dorpskerk, aan de Lageweg de Oosterkerk. Hierdoor bestaan er praktisch gezien twee wijken, wat tot uitdrukking komt in de verdeling van de pastorale secties. Er is steeds bewust voor gekozen geen afzonderlijke wijkgemeenten te vormen, ieder met een eigen kerkenraad. Men wilde voorkomen dat er tussen beide wijken een 'liggingsverschil' zou ontstaan.

Sinds de scheuring van september 2004⁵ is de gemeente teruggegaan van twee predikantsplaatsen naar één⁶. Het aantal leden bedroeg eind 2015 1842 leden, waarvan 396 belijdende leden, 831 doopleden en 615 overige leden. Het aantal leden zegt in dit geval niet veel over het aantal bezoekers tijdens een 'reguliere' zondag. Verdeeld over de twee kerkgebouwen, kwamen in 2015 gemiddeld 395 bezoekers in een ochtenddienst en 271 bezoekers in een avonddienst. Zie tabel 1 voor gedetailleerde gegevens van de meest recente tellingen.

We kunnen stellen dat er in Ouderkerk aan den IJssel nog veel doopleden zijn die in de 'oude' Hervormde Kerk zijn gedoopt, of zelfs kinderen (overige leden) zijn van ouders die gedoopt zijn (doopleden), maar weinig tot geen binding met de gemeente meer hebben. Een generatie die hun eigen kinderen misschien al niet eens meer hebben laten dopen. Een bijbehorend fenomeen is de zgn. kaartenbak waar de wijkouderlingen mee worden geconfronteerd. Een grote hoeveelheid (doop)leden die nog steeds staan geregistreerd, maar de kerk niet of nauwelijks bezoeken. De getelde aantallen tijdens kerkdiensten zijn in dit onderzoek aangehouden als referentie voor de respons op de gehouden enquête (zie hoofdstuk 5).

Tabel 1: telling kerkgangsters 2015⁷

jaar 2015	Dorpskerk		Oosterkerk		Totaal	
	ochtend	avond	ochtend	avond	ochtend	avond
27-sep	316	226	91	70	407	296
4-okt	323	182	91	65	414	247
11-okt	275	221	79	56	354	277
25-okt	327	190	80	76	407	266
	1241	819	341	267	1582	1086
X ¼	310	205	85	67	395	271

Het is een traditionele dorpsgemeente met een trouwe en redelijk actieve kern. Daarnaast is er ook een groep die minder betrokken is bij de activiteiten of zelfs maar 1 dienst bezoekt. Alle leeftijden zijn goed vertegenwoordigd, al lijkt de middengroep (20-30) minder vertegenwoordigd. Na de scheuring van 2004 lijkt het verschil in stromingen dichter naar elkaar te zijn getrokken, al zijn deze nog zeker aanwezig.

Nog steeds is er sprake van een groep die vasthoudt aan de tradities, een groep die dingen anders wil of zien en een groep die alleen volgt. Wat het belangrijkste is, is dat de belijdenis wel eensluidend is, en dat de veranderingen vaak gaan om het vormgeven van het gemeentezijn of de liturgie.

De gemeente belijdt dat zij in Nederland door God geplaatst is in de Protestantse Kerk in Nederland. Binnen deze kerk rekent zij zich tot de zgn. gereformeerdebonds-modaliteit⁸. De Gereformeerde Bond is een stroming binnen de PKN, die opkomt voor de leer van de Reformatie, zoals die met name is verwoord in de Heidelbergse Catechismus, de Nederlandse Geloofsbelijdenis en de Dordtse

⁵ De PKN is ontstaan op 1 mei 2004 uit een fusie van de Nederlandse Hervormde Kerk, Gereformeerde Kerken in Nederland en de Evangelisch Lutherse Kerk.

⁶ Beleidsplan Hervormde Gemeente Ouderkerk aan den IJssel 2013-2018.

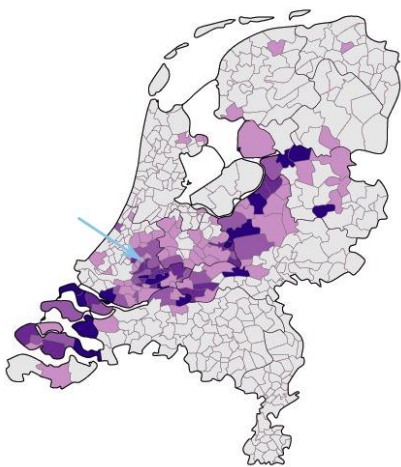
⁷ Deze telling wordt jaarlijks in opdracht van het College van Kerkrentmeester uitgevoerd.

⁸ Beleidsplan Hervormde Gemeente Ouderkerk a/d IJssel 2013-2018.

Leerregels⁹. Samen met anderen wil zij de Protestantse Kerk aanspreken op haar grondslag en de belijdenis.

De Gereformeerde Bond wordt gerekend tot de *bevindelijk gereformeerden*. Bevindelijk houdt in dat de waarheid van de Bijbel niet alleen wordt begrepen met het verstand, maar ook wordt ervaren met het hart (bevinden). Persoonlijk besef van zonden, maar ook het persoonlijke geloof in Christus Jezus als Redder en Middelaar staan centraal.

Gemeenten waar relatief veel bevindelijk gereformeerden wonen, worden geografisch aangeduid met de Bijbelgordel, een strook door Nederland die loopt van Zeeland tot Overijssel en doorkruist ook Zuid-Holland en Gelderland. Het zwaartepunt in Zuid-Holland ligt voornamelijk rond het rivierengebied van de Lek, Neder-Rijn en de Waal. Ouderkerk aan den IJssel bevindt zich zeker aan de rand van deze denkbeeldige strook, zo wordt ook zichtbaar in onderstaand figuur, waarin de Bijbelgordel is afgeleid van het aantal SGP stemmen per gemeente.

Figuur 6. Ouderkerk a/d IJssel t.o.v.d. Bijbelgordel

2.2.1 De missionaire gemeente

Iedere christen behoort op zijn of haar manier en in zijn of haar omgeving een getuige van Jezus Christus te zijn; het leven vanuit Hem en vervult met de vrucht van de Heilige Geest (Gal. 5:22-23) is voor ons als christen de levenshouding en is een getuigenis naar de anderen. Daarom gaat het missionaire gemeente-zijn niet om het aantal activiteiten wat je doet, maar om de houding die je hebt. Gunnend, gericht op de ander. Het priesterambt van alle gelovigen is hier volledig van toepassing. Een commissie kan een gemeente hierin wel ondersteunen en toerusten.

Om een volledig beeld te krijgen van de ontwikkeling en beoordeling van de missionaire taken van de gemeente, zijn er enkele interviews met kerkenraadsleden¹⁰ gehouden. Uit de interviews kan onder andere worden geconcludeerd dat er voor de gemeente geldt dat een actieve commissie pas rond 2010 daadwerkelijk van de grond is gekomen. Vanuit de kerkenraad is in die periode dan ook wens uitgesproken om het evangelisatiewerk in de eigen gemeente een goede basis te geven. Hiervoor is ook de steun toegezegd wat heeft geresulteerd in een beleidsplan 'evangelisatie 2010-2015'. Voor die tijd lag de nadruk vooral op het geestelijk welzijn van de gemeenteleden. Met de totstandkoming van de PKN is circa 2/3 van het meelevende van de gemeente, inclusief de voltallige kerkenraad (minus één ouderling en destijds de twee predikanten) verder gegaan als Hersteld Hervormde

⁹ <http://gereformeerdebond.nl/gereformeerde-bond/visie>

¹⁰ Kernzaken uit de interviews zijn verweven in het verslag. De volledige uitwerking van de interviews is te vinden in bijlage 1.

Gemeente. Door de ontstane situatie hebben de 2 predikanten op advies van de classis besloten de gemeente te verlaten. De nieuw gevormde kerkenraad achtte het, terecht, noodzakelijk zich vooral te richten op het geestelijk welzijn van de gemeenteleden waar de scheuring een diepe wond heeft veroorzaakt.

2.2.2. Missionaire paradigma

Over de hele wereld zijn christelijke gemeenten gevestigd. Zij zijn door God geroepen uit deze wereld en Zijn Zoon Jezus Christus is het Hoofd van Zijn gemeente. Toch verschillen gemeenten veel van elkaar. Theologische verschillen zijn de belangrijkste verschillen, maar het is voor een christelijke gemeente goed om zich beseffen in welke context men geplaatst is.

Veel gemeenten hebben in hun beleidsplan een missie geformuleerd waarin zij aangeven hoe zij kijken naar het evangelisatiewerk in hun context. Deze missie is geformuleerd met kennis van de Bijbelse roeping, het karakter van de gemeente en een missionaire richting die men voor ogen heeft, het zogenoemde *missionaire paradigma*.

Vanuit de kerkenraad is in het beleidsplan een missie, visie en een strategie opgesteld, hoe het evangelisatiewerk in de beleidsperiode gestalte moet krijgen.

HET MISSIONAIRE PARADIGMA

De missie voor het evangelisatiewerk, onder leiding van de Heilige Geest, luidt als volgt:

- De Hervormde Gemeente Ouderkerk wil bereiken dat er onder de gemeenteleden een breed gedragen evangelisatiebesef leeft.
- De Hervormde Gemeente Ouderkerk wil zoveel mogelijk bewoners van de plaatselijke gemeente in contact brengen met het Evangelie.
- De Hervormde Gemeente Ouderkerk wil voor zoveel mogelijk mensen de kennismaking met het Evangelie verdiepen.
- De Hervormde Gemeente Ouderkerk wil dat zoveel mogelijk mensen zich aansluiten bij een/onze christelijke gemeente.
- De Hervormde Gemeente Ouderkerk wil/hoopt/bidt dat deze weg leidt tot een geloofskeuze voor Jezus Christus.

Visie

De volledige Hervormde Gemeente te Ouderkerk draagt er door middel van haar dagelijkse levenspraktijk van haar leden en door haar kerkelijke activiteiten aan bij dat mensen in Ouderkerk in contact komen met het Evangelie. De omgeving ervaart bij onze gemeente een open deur als zij nader willen kennismaken met het Christelijk geloof.

Strategie

1. De gemeente wil zowel onderling als naar buiten naastenliefde in de praktijk brengen en daarmee met de daad het Evangelie van Jezus Christus uitdragen.
2. De gemeente wil (leren) getuigen van haar geloof.
3. De gemeente wil een open en gastvrije gemeente zijn voor mensen van buiten.

Deze missie, visie en strategie hebben geleid tot de volgende beleidsvoornemens, waar vanuit de praktische invulling en uitvoering van het paradigma gestalte kan gaan krijgen:

Beleidsvoornemens

1. De gemeente wil zowel onderling als naar buiten naastenliefde in de praktijk brengen en daarmee met de daad het Evangelie van Jezus Christus uitdragen.

- a. De gemeente wil zich bewust worden van de noden en behoeften die er leven bij mensen binnen en buiten de gemeente.
 - b. De gemeente wil zich bewust worden van wat ze kan betekenen voor anderen en hoe ze kan aansluiten op noden en behoeften.
 - c. De gemeente wil daadwerkelijke hulp bieden aan mensen binnen en buiten de kerk indien daar behoefte aan is.
2. De gemeente wil (leren) getuigen van haar geloof.
- a. De gemeente wil zich bewust worden van de roeping en de mogelijkheden tot verkondiging van het Evangelie, in woord en in daad.
 - b. De gemeente wil toegerust worden in het getuigen van haar geloof in Christus.
 - c. De gemeente wil de (publieke) gelegenheden benutten om zichtbaar te zijn.
3. De gemeente wil een open en gastvrije gemeente zijn voor mensen van buiten.
- a. De gemeente wil er voor zorgen dat nieuwe kerkbezoekers en/of nieuwe leden zich welkom voelen.
 - b. Bestaande en toekomstige kerkelijke activiteiten worden voor zover mogelijk opengesteld voor buitenkerkelijken.
 - c. Gemeenteleden geven ook aan deze openheid naar buitenkerkelijken hun persoonlijke invulling.
 - d. Waar mogelijk werkt de evangelisatiecommissie in concrete acties samen met andere kerkgenootschappen.

Uit bovenstaande, kunnen een aantal kernzaken worden geformuleerd: naastenliefde (zowel binnen als buiten de gemeente), getuigen (roeping en toerusting) en gericht op buitenkerkelijken. In hoofdstuk 4, waarin de commissie wordt beschreven, is de stand van zaken van deze beleidsvoornemens opgenomen. Deze evaluatie wordt gebruikt als basis waarop kan worden voortgebouwd voor het nieuwe beleidsplan.

2.2.3 De (missionaire) context

Artikel X van de kerkorde van PKN noemt het als volgt: 'de gemeente is vanwege haar missionaire opdracht in heel haar bestaan gericht op getuigenis en dienst aan hen die het Evangelie niet kennen of daarvan vervreemd zijn, opdat zij delen in het heil van Jezus Christus'.

Ondanks de universele Bijbelse opdracht en boodschap om in woord en daad te getuigen van Hem, moeten we concluderen dat niet iedere missionaire aanpak past bij elke gemeente. Daar is bijna maatwerk voor nodig. Om gemeenten en evangelisatiecommissie hierin te ondersteunen, heeft het Missionaire Team van de PKN een map samengesteld waar diverse inspirerende modellen worden gepresenteerd. Ieder model heeft een andere context (zowel de geografische, als bijvoorbeeld ook sociologische context) met bijbehorende voorbeelden van missionaire activiteiten. Het doel hiervan is om gemeenten te ondersteunen bij het nadenken over het kerk-zijn naar buiten, zowel georganiseerd als in de persoonlijke omgeving.

Waarom is contextualisatie zo belangrijk? Contextualisatie is iets anders dan mensen vertellen wat ze willen horen. Het betekent wel het vertalen en het aanpassen van de boodschap van het Evangelie aan een bepaalde cultuur, zonder dat het wezen en de bijzonderheden van het Evangelie worden aangetast.¹¹

In de paragrafen 2.1 en 2.2 is een beschrijving van zowel de burgerlijke als de kerkelijk gemeente. dit zijn belangrijke aspecten als het gaat om de contextualisering.

¹¹ Keller, 2014, p. 85.

3. Het Bijbels perspectief / literatuurstudie

3.1 Wat is missionair

De termen evangelisatie, missionair, missie / zending en zo mogelijk nog talloze gerelateerde termen worden op dit gebied nogal eens door elkaar gebruikt. In dit onderzoek wil ik vooral de nadruk leggen op het missionair-zijn. Toch is het goed om verschillende definities hieronder nader toe te lichten.

Evangeliseren:

Deze term komt voor een groot deel overeen met 'winnen' van iemand voor een bepaalde zaak. 'Zieltjes winnen' is een term met een nare bijmaak die hiervan is afgeleid. Ook in het gezegde 'ik geef me gewonnen' komt het terug wanneer iemand je ergens van heeft overtuigd.

Evangeliseren is een typisch christelijk woord, wat buiten de kerk niet wordt gebruikt. Het is een technische term voor het verspreiden van het Evangelie via acties, literatuur, media, persoonlijke getuigenissen en dergelijke. Het is een werk van communicatie, waarbij christenen de spreekbuis van Gods boodschap van genade aan zondaren. Iedereen die deze boodschap getrouw overbrengt, onder welke omstandigheden dan ook, in een grote bijeenkomst, in een klein gezelschap, vanaf de preekstoel of in een persoonlijk gesprek, is aan het evangeliseren. Drie aspecten spelen hierin een belangrijke rol: Gods soevereiniteit, de verantwoordelijkheid van de mens én de plicht van de christen om het Evangelie uit te dragen.¹²

Evangelie is afgeleid van het Griekse woord *evangelizein*, wat betekent 'goed nieuws verkondigen'. Wordt het ook gebuikt als het brengen van een goed bericht, het wordt vooral gebruikt om de verkondiging van Gods heil aan te duiden, als het goede bericht bij uitstek¹³. In de eerste christelijke gemeenten zoals die in het boek Handelingen staan beschreven, staat dat niet alleen de apostelen evangeliseerden, maar dat elke christen dat deed, en ze deden het voortdurend (Hand. 8:4). Het werd verwacht van iedere christen dat hij of zij evangeliseerde, aandacht gaf, onderwees en uitlegde binnen de bestaande relaties.¹⁴

De profeet Jesaja mocht aan het volk in ballingschap een blijde boodschap brengen van verlossing uit de gevangenschap (Jes. 52:7-12). Jezus en de discipelen gingen er in het Nieuwe Testament op uit om het Evangelie te verkondigen, het Evangelie van het Koninkrijk van God (Mat. 4:23; 9:35; Luc. 4:43). Na de dood, opstanding en hemelvaart van Jezus Christus heeft het verhaal van het goede nieuws een 'gezicht' gekregen en trokken de discipelen en andere volgelingen de wereld in, verkondigende het Evangelie dat Christus Jezus is (Hand. 5:42).¹⁵

De persoonlijke opdracht van Jezus aan Zijn discipelen in Mattheüs 28:18-20 wordt vaak aangedragen als belangrijke Bijbelse en apostolische opdracht om Zijn Woord te verkondigen. Jezus zendt hier zijn discipelen uit om volkeren wereldwijd tot Zijn leerlingen te maken. De Kerk bestaat niet voor zichzelf, maar met het oog op het Rijk van God.¹⁶ *'Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde. Ga dan heen, onderwijs al de volken, hen dopend in de Naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest, hun lerend alles wat Ik u geboden heb, in acht te nemen. En zie, Ik ben met u al de dagen, tot de voleinding van de wereld. Amen.'*

¹² De Gier, 1995, p. 39, 7

¹³ Noordegraaf, 2005, p. 143

¹⁴ Keller, 2014, p 247

¹⁵ Noordegraaf, 2005, p. 143

¹⁶ Van de Brink, 2012, p 531

Vervolgens is in Nieuwe Testament de apostel Paulus wel de belangrijkste evangelist, maar ook onder andere Philippus en Timotheüs kunnen daaronder worden geschaard. Dankzij hem (niet uit zichzelf, dat beseftte hijzelf terdege) kreeg de boodschap van het Evangelie een vlucht en verspreide het zich vanuit Jeruzalem naar de uithoeken van het Romeinse Rijk van die tijd. Paulus beseft dat Hij een *vertegenwoordiger* van de Heere Jezus Christus is (want Christus heeft mij...gezonden....om het Evangelie te verkondigen, 1 Kor 1:17). De verkondiging was niet het enige, hij mocht ook de waarheid van de Heere Jezus Christus *leren*. Met deze waarheid, doelt Paulus op het Woord van God, wat in zijn geheel het goede nieuws kan worden gezien. Het uiteindelijke doel van het evangeliseren, is dat de mensen zich zouden *bekeren* tot het geloof in Christus¹⁷.

Wat is de inhoud van die evangelisatieboodschap? Deze boodschap bestaat uit 4 wezenlijke zaken:

- God; wie Hij is (naar Hand. 17:24-27)
- Zonden; we zijn tekortgeschoten naar Gods maatstaf. Zonden is echter een theologisch begrip. Zondenbesef komt pas wanneer we het vanuit Gods oogpunt gaan zien.
- Christus. Hij is de vleesgeworden Zoon van God, het Lam dat sterft voor de zonde, de opgestane Heer.
- Oproep tot geloof én bekering. Hand 10:43: van Hem getuigen alle profeten, dat een ieder die in Hem gelooft, vergeving van zonden ontvangt door Zijn Naam.¹⁸

Evangeliseren doen we uiteindelijk vanwege de liefde tot God en onze naasten. Evangeliseren om de kerk vol te krijgen is uiteindelijk niet het doel.

Lange tijd was er in het christelijke Nederland weinig aandacht voor de relatie met 'de wereld'. Het ging met name om de relatie met God (boven) en met elkaar (binnen). Pas in het werk van de theoloog Karl Barth (20^e eeuw) zien we een verbreding van het priesterschap van de gelovige met de wereld (naar buiten).¹⁹ Na de Tweede Wereldoorlog kwam in Nederland het zendingsbevel vanuit de kerk zelf op gang. Voor die tijd was zending nog genootschappelijke zending; niet geïntegreerd in de kerk zelf²⁰. Wereldwijde zending nam dan ook aan het begin van 20^e eeuw een vlucht. Door de connecties die zijn gelegd met de kolonisatie, voortschrijdende wetenschap en techniek en meer openheid van overzeese delen kreeg het Evangelie meer voet aan de grond. In Nederland zelf kregen pas na de Tweede Wereldoorlog de termen 'zending in Nederland' en apostolaat meer aandacht. Toch werd in de nieuwe kerkorde van de NHK, die na de tweede wereldoorlog werd opgesteld, aandacht geschonken voor zending en apostolaat voor de niet-gekerstende wereld. Opvallend is dat hier nog de niet-westerse wereld werd bedoeld. Pas in de jaren '60 ontdekte men de het doorzetten van secularisatie in Europa, door onder meer de seksuele revolutie, mondialisering en de groei van de welvaart.²¹ Toch was er in de 19^e eeuw vanuit de NHK ook al sprake van gemeenteopbouw en evangelisatie. En ondanks de diversiteit aan theologische opvattingen (moderneren, confessionelen, etischen e.d.) binnen de NHK, was er toch de gezamenlijke opvatting dat hun kerk de 'volkskerk' was en moest zijn. Hun roeping is was in veel gevallen eensluidend. En ondanks dat er zelfs verschillende opvattingen waren over de term 'volkskerk', waren velen van mening dat er een directe band was tussen het Nederlandse volk en de NHK. Daardoor voelde zij zich ook voor iedere Nederlander verantwoordelijk. Het godsdienstonderwijs werd in het begin van de 19^e eeuw gezien als taak van de predikant, maar hij mocht zich laten bijstaan door catechisatiemeesters en –meesteressen (later de

¹⁷ De Gier, 1995, p. 46

¹⁸ De Gier, 1995, p. 54-69

¹⁹ Paas, 2015, p 198

²⁰ Van 't Spijker, 1990, p 481

²¹ Keller, 2014, p 228

godsdiensonderwijzers). Onder gezag van de predikanten mochten zij naast het werk in het eigen gemeentewerk ook onderwijzen / bezoeken brengen op zondagsscholen, diaconiescholen, gevangenissen etc.²²

3.2 Missionair

Missionair heeft alles te maken met het besef van het hebben van een missie en/of gezonden zijn. Denk aan de functie van een zendeling of een missionaris. Het woord 'zending' is binnen de kerk een vertrouwd woord. Het verwijst naar al het zendingswerk dat kerken onder andere culturen verrichten. Er zijn talloze zendingsinstituten, commissies, beroepszendingen en wereldwijde netwerken om dit werk te verrichten.²³ Dit laatste aspect zal in dit onderzoek verder buiten beschouwing worden gelaten.

Missie gaat over de opdracht van God en niet over de opdracht van de kerk of de opdracht van christenen. Paulus zeg in Handelingen 20:27 dat hij het niet heeft nagelaten het hele raadsbesluit van God te verkondigen. Dit is de kern van Gods missie. Met Gods raad wordt Zijn plan bedoeld tot redding van zondaren en de komst van God Koninkrijk, waarin het verzoenend lijden en sterven van Jezus Christus centraal staan (Ef. 1:11). Het overbruggt de kloof tussen de vloek die de aarde trof in Genesis 3 en het opheffen van die vloek in Openbaring 22 met de nieuwe schepping²⁴. Wie gelooft in Jezus Christus wordt verlost van deze vloek. Wie deze boodschap hoort, moet hem vasthouden en doorgeven. Op basis hiervan kunnen missies worden ontplooid; de grote hoeveelheid aan activiteiten waaraan de kinderen van God kunnen deelnemen om zo mee te werken aan de missie van God.

Het grootste verschil tussen missionair bezig zijn en evangelisatie is dat missionair dus een verzameling aan activiteiten is. Evangeliseren maakt daar weer een onderdeel van uit, evenals onze levensstijl, diaconale houding, naastenliefde etc. Echter, evangeliseren is niet onze enige taak en is ook niet iets wat we allemaal in dezelfde mate moeten uitvoeren. Net zo min dat iedereen tot het ambt van predikant is geroepen. We hebben echter wel allen de verantwoordelijkheid om het Evangelie te brengen. Beginnende met gebed voor de onbekeerden binnen bijvoorbeeld familie-vrienden- en werkkring en burens²⁵. Daarna moeten we leren hoe we de (dagelijkse) kansen tot evangelisatie kunnen ontdekken en daar goed gebruik van maken²⁶. In dat opzicht kan de vindingrijkheid niet groot genoeg zijn. De liefde tot de naaste en tot God laat geen mogelijkheid onbenut om onze kennis van Christus en relatie met Christus te delen.

Gods missie is meer dan het verspreiden van het Evangelie, het is ook het belichamen van de boodschap in gedrag en daden. Zowel dus de woorden en werken horen daarbij. We mogen als kerk en als kinderen van God tot zegen zijn voor de wereld. Deze opdracht werd reeds in het Oude Testament aan Abraham meegegeven: 'Ga (...) en gij zult tot een zegen zijn (...) en in u zullen alle geslachten van de aardbodem gezegend worden' (Gen. 12:1-3). De gehele mensheid ligt onder vloek van God, daarom moet de hele mensheid met de zegen door het Evangelie worden bereikt. Abraham, zo heeft God beloofd, is de vader van vele volken geworden, in en door Christus. Kort gezegd: Abraham is de 'vader van ons alle gelovigen': van iedereen die deelt in zijn geloof (Rom. 4:16-17). We delen dus niet alleen in de zegen van Abraham, maar krijgen ook de opdracht de zegen te verspreiden.

²² Mink, 1994, p 35, 36

²³ Wright, 2011, p. 3

²⁴ Wright, 2011, p 30

²⁵ Ten Brinke, 2015, p. 20-22

²⁶ De Gier, 1995, p. 74

3.3 Vreemdelingschap

Wat is missionair zijn: missionair zijn is een houding. Een missie betekent 'gezonden zijn'. Gezonden in de wereld. We zijn er naast voor onszelf, ook voor de wereld. Petrus verwoordt het in zijn eerste brief:

9. Maar u bent een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterschap, een heilig volk, een volk dat God Zich tot Zijn eigendom maakte; opdat u de deugden zou verkondigen van Hem Die u uit de duisternis geroepen heeft tot Zijn wonderbaar licht,

10. u, die voorheen geen volk was, maar nu Gods volk bent; u, die zonder ontferming was, maar nu in ontferming aangenomen bent.

11. Geliefden, ik roep u op als bijwoners en vreemdelingen u te onthouden van de vleselijke begeerten, die strijd voeren tegen de ziel.

12. Houd uw levenswandel onder de heidenen goed; opdat zij die nu van u kwaadspreken als van kwaaddoeners, door de goede werken die zij in u waarnemen, God verheerlijken mogen op de dag dat er naar hen omgezien wordt

Petrus zegt hier: 'Jullie hebben Gods genade en ontferming geproefd. Jullie zijn Zijn kostbaar bezit, Zijn eigen volk. Leef dan ook vanuit die identiteit. Leid dan vanuit gehoorzaamheid zulke 'goede levens' dat anderen worden aangetrokken tot de God die jullie dienen, zodat ze uiteindelijk Hem zullen eren, wat ze ook van jullie zeggen'.²⁷ Dit vreemdelingschap laat zich volgens Stefan Paas kenmerken door anders zijn en machteloos zijn, één met een vijandige betekenis en één met een meer neutrale betekenis. Vreemdelingen moesten ten tijde van het volk Israël goed worden behandeld, en mochten zelfs meedoen met de feesten (tenzij ze besneden waren). Toch bleven het vreemdelingen, ongeacht de aanpassing en goede relaties en bleven dan ook kwetsbaar²⁸. Het grootste verschil met deze tijd is dat we niet van buitenaf in de huidige maatschappij zijn gekomen, maar we zijn met huid en haar deel van de wereld, en tegelijk zijn we daarvan vervreemd geraakt door de ontmoeting met Christus.²⁹

Machteloos wil zeggen dat je niet altijd de macht hebt om de samenleving naar je hand te zetten. Vertaald naar deze tijd: de actief-christelijke minderheid in seculier Europa kan steeds minder steunen op een algemeen aanvaarde culturele noodzaak van het christendom, of op steun van wetgevers. Christelijke principes zijn niet langer 'heilig' en de samenleving is er niet op gebouwd om het de christenen gemakkelijk te maken, soms zelfs het tegenovergestelde. Maar het vraagt ook niet om een christelijke tegencultuur, of angst voor een continue anti-christelijke en vijandige maatschappij.³⁰ De actief-christelijke minderheid in seculier Europa vraagt om een reactie. Geen verzuiling of samenvoeging in bepaalde gebieden in Nederland (Bijbelgordel), maar een vaardigheid om een beargumentering vanuit het hart van het christelijk geloof, daar waar de christelijke cultuur geen vanzelfsprekendheid is. Het vreemdelingschap vraagt om *priesterschap*. Paas beschrijft priesters als onmisbaar voor de missionaire identiteit van kleine christelijke gemeenschappen in een seculiere omgeving. In het Oude Testament werd het aan volk Israël na de uittocht uit Egypte (Ex. 19: 4-6, 'een koninkrijk van priesters en een heilig volk') en tijdens de ballingschap (Jes. 42-53). In beide gevallen gaat het om een onwettig volk. De Heere wijst mensen aan met een missie. De missie van een priester is tweeledig: een bemiddelende rol tussen God en de natie en een onbemiddelde toegang tot de Heer en Zijn tempel.³¹ Priesters staan tussen God en de mensheid in. Zo kunnen we

²⁷ Wright, 2011, p 119

²⁸ Paas, 2015, p 179

²⁹ Paas, 2015, p 182

³⁰ Paas, 2015, p 182

³¹ Paas, 2015, p 188

de tegenwoordige missionaire kerk ook zien. Allereerst is de kerk bedoeld om God groot te maken, de doxologie, dat is het hart van het gemeentezijn. De gemeente dankt en prijst God, als het verlorene deel van de schepping, en nodigt anderen uit dit met haar te doen³² (in de weg tot het geloof in Jezus Christus en de bekering tot God). Tegelijkertijd vertegenwoordigt de kerk als priester God bij de mensen. De christelijke gemeente is zegenend, dienend, vriendelijk, geduldig, getuigend en biddend betrokken op de omgeving, zoals Jezus haar voorging als priester. Hoe mooi is het dan ook dat we door de doop verbonden worden met Christus en ingelijfd worden in het volk van God, het lichaam van Christus.

3.4 Missionair is ook getuigen zijn en martelaarschap³³

Petrus en de Emmaüsgangers zijn levend getuige van de opgestane Jezus. Dit getuigenis ontvangen wij door Zijn Woord. Het vraagt geloof en bekering, je omkeren naar de levende Jezus. Die bekering is nodig maar verlangt ook van ons een wervend getuigenis. Getuigen van wat je hebt gezien. U de eer van mijn omkeer. Maar dat kunnen we niet alleen. God stuurt Zijn Heilige Geest. Door Gods Geest kunnen we invulling geven aan 'Uw wil geschiede'. Je doen en laten is in wezen al een preek. Kunnen wij aan onze handen en voeten worden herkend?

Het Griekse woord voor martelaar (*martyr*) is getuige. We kunnen er dus wonden aan overhouden. Getuige, maar ook bereid om te sterven? Laat je vullen met de Geest van God en preek met handen en voeten.

3.5 Missionair en de schepping

Deze wereld houdt meer in dan het behoudt van mensen en ze te bevrijden van zonde en oordeel. Dat is niet het hele verhaal. De Bijbel begint in Genesis 1 met de schepping van de hemel en aarde. In Openbaring wordt een visioen gegeven van een nieuwe hemel en een nieuwe aarde. De zorg voor de schepping is een opdracht van God aan de mensheid gegeven toen Hij de mensen schiep. We hebben heerschappij over de schepping om deze te bewerken en te bewaren (dienen). Christus staat centraal in onze missie, maar de aandacht en zorg voor de schepping / het milieu zijn een volwaardig onderdeel van de missie van Gods kinderen.³⁴

3.6 De kerk is missionair

Wanneer een gemeente zoekt naar hoe zij in de context missionair kan zijn, betekent dat dan dat zij moet veranderen? Ik ben van mening van niet. Een gemeente die missionair wil zijn, heeft een aantal kenmerken: zij strijd tegen de afgoden van de samenleving, zij contextualiseert en gebruikt niet-kerkelijke taal, zij rust mensen toe om zendeling in het dagelijks leven te zijn, is een tegencultuur, verwacht en verlangt dat buitenkerkelijken participeren in de aspecten van het gemeentelven en zij moet een eenheid zijn.³⁵ Uiteindelijk is de gemeente pas missionair wanneer de gemeenteleden dat zijn.

Wanneer de kerkenraad het verlangen heeft om een gemeente-breed evangelisatiebesef te creëren, zal je iedereen moeten toerusten om:

1. getuigenis te geven aan de mensen om je heen (familie, netwerk etc.);
2. Je naaste lief te hebben en streven naar gerechtigheid in je buurt
3. Je geloof integreren in je werk / buurt zodat je als christen in de cultuur kunt staan.³⁶

³² Paas, 2015, p 193

³³ Preek d.d. 24-4-2016 ds. R.R. Eisinga, missionair predikant te Bergambacht

³⁴ Wright, 2011, p 34

³⁵ Keller, 2014, p. 245

³⁶ Keller, 2014, p. 244

3.7 Doel van missionair zijn

Het uiteindelijke doel van de kerk bestaat niet uit missionaire activiteiten, maar uit aanbidding. Missionaire activiteiten zijn er alleen omdat de lofprijzing ontbreekt. Lofprijzing is het doel, niet de missie, want God is de hoogste en niet de mens. De missie is voorbij wanneer het huidige tijdperk eindigt en talloze verlost en zullen voor Gods troon zullen neerbuigen. Missie is tijdelijke noodzaak, lofprijzing blijft in eeuwigheid. Lofprijzing is zowel de brandstof als het doel van onze missionaire activiteiten.³⁷

³⁷ Citaat uit John Piper's *Let the Nations be glad*. Wright, 2011, p. 252

4. Beschrijving en evaluatie van de commissie

4.1 Inleiding

Voor de commissie staat nu het beleidsplan voor een nieuwe periode op de planning, maar dat wil niet zeggen dat de commissie opgebouwd moet worden. In tegendeel, de laatste jaren heeft de commissie mede op basis van het vorige beleidsplan goede stappen mogen zetten om de zendings- en evangelisatie-activiteiten verder te ontplooiën. Het is dan ook niet bedoeling dat er een nieuwe start wordt gemaakt, maar dat er wordt gewerkt vanuit de situatie zoals die in de loop der jaren vorm heeft gekregen. De commissie functioneert onder toezicht van de kerkenraad, die op haar beurt de invulling van de beleidsvoornemens op missionair gebied heeft neergelegd bij de commissie.

Verderop in dit hoofdstuk zal een evaluatie van de huidige stand van zaken worden behandeld. Een evaluatie is nodig, om zaken die goed worden opgepakt ook zeker mee te nemen in het nieuwe beleidsplan, maar er zullen ook zeker onderwerpen niet aan de orde zijn geweest. Wanneer daar een reden voor is, kan dat een aandachtspunt zijn voor het nieuwe beleidsplan.

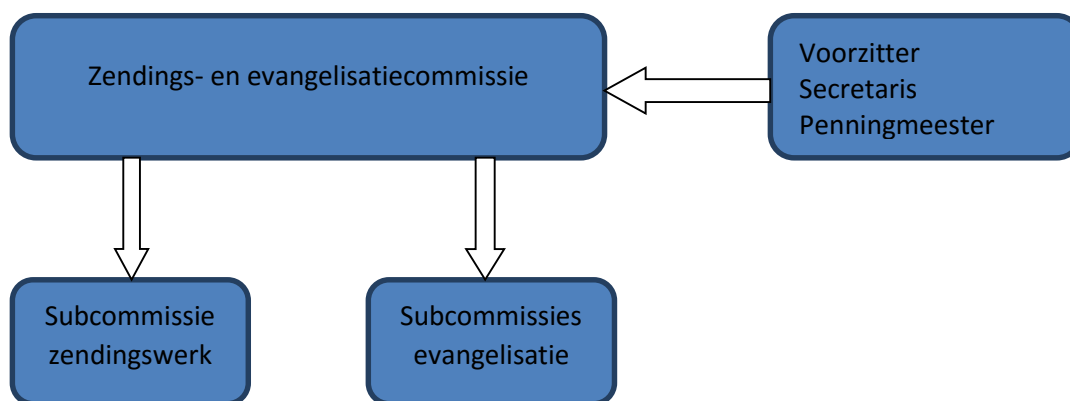
Om het werk van de commissie goed te kunnen evalueren, is ervoor gekozen om het werk te bezien vanaf de vorming van de gemeente binnen de PKN in 2004. Voor de gemeente wordt deze datum gezien als een nieuw begin. De fusie heeft ertoe geleid dat een groot deel van de gemeenteleden én ook de kerkenraad, exclusief de twee destijds verbonden predikanten, zich niet konden vinden in de fusie en zich als Hersteld Hervormde Gemeente hebben voortgezet. Voor de gemeente betekende dit dat veel gemeentewerk opnieuw moest worden ingevuld. Dit gold ook voor de zendings- en evangelisatiecommissie die opnieuw is geformeerd.

4.2 Interview

Om een beeld te krijgen van de recente geschiedenis van de commissie is er een interview gehouden met de voormalige voorzitter en tevens kerkenraadslid. Het volledige interview is weergegeven in bijlage 1. Bij zijn aantreden als ouderling (2009) was het werk van de commissie minimaal, en vooral gericht op het promoten van het werk van de GZB. Evangelisatiewerk was zeer beperkt aanwezig, en bestond vooral uit het bezorgen van een evangelisatiekrant tijdens de Kerst- en Paasdagen. Door eerder opgedane ervaring in andere gemeenten met het werk in een zendings- en evangelisatiecommissie en een verlangen om het evangelisatiewerk binnen de gemeente verder uit te breiden, heeft hij de kerkenraad in 2010 voorgesteld om actief zitting te nemen in de commissie ('we hebben een rijk Evangelie, een verantwoordelijkheid om dat niet alleen voor jezelf te houden, maar ook juist te delen met anderen'). In 2010 is de commissie door actieve benadering van potentiële leden dan ook verder uitgebreid. Een interview onder de commissieleden maakt ook onderdeel uit van het interview. Het doel hiervan is een beeld te vormen van de werkwijze van de commissie, haar motivatie, hun ervaring en dromen. De uitkomsten van de enquête zijn opgenomen in bijlage 2.

4.3 Organisatie

In figuur 7 is de huidige organisatiestructuur van de zendings- en evangelisatiecommissie schematisch weergegeven. Het zendingswerk en de diverse evangelisatie-activiteiten zijn als subcommissie aan de evangelisatiecommissie gekoppeld. Leden van de evangelisatiecommissie nemen samen met overige gemeenteleden zitting in een subcommissie. De samenstelling varieert dus per activiteit. De evangelisatiecommissie initieert, besluit en stuurt aan, terwijl alle subcommissies terugkoppeling geven aan de commissie. De commissie legt op haar beurt weer verantwoordelijkheid af aan de kerkenraad.

Figuur 7 Organisatiestructuur evangelisatiecommissie

4.4 Evaluatie

Het onderzoek heeft als doel om het missionaire werk in de gemeente verder gestalte te geven. Om een beeld te vormen van de huidige stand van zaken, is hieronder een evaluatie van de beleidsvoornemens weergegeven, welke zijn opgenomen in het Beleidsplan 2013-2018 van de Hervormde Gemeente te Ouderkerk aan den IJssel. Het bevat een korte weergave van de activiteiten die de commissie in de achterliggende periode heeft ondernomen. Ook worden de beleidsvoornemens die tot op heden (nog) niet zijn uitgevoerd, al dan niet onderbouwd, vermeld.

Het beleidsonderdeel 'zending en evangelisatie' is mede gebaseerd op het beleidsplan van de zendings- en evangelisatiecommissie d.d. 23/11/2011 (zending) en 17/11/2010 (evangelisatie)

Algemeen: Zichtbare gemeente, wat merkt de omgeving van ons?

De kerk is een bekend en kenmerkend gebouw in het dorp. Hoe weten de mensen dat de kerk er is wie haar leden zijn en wat merkt ze van haar leden? Daar is de laatste jaren hard aan gewerkt en veel tijd en energie in gestoken. De jaarlijkse braderie in juni, de winterfair in december, het organiseren van een kerstnachtsamenkomst en kinderbijbeldagen in de herfst- en zomervakantie zijn georganiseerde activiteiten waarin de kerk zichtbaarder voor de buitenwereld is gemaakt.

Strategie 1: naastenliefde

De gemeente wil zowel onderling als naar buiten, naastenliefde in de praktijk brengen en daarmee met de daad het Evangelie van Jezus Christus uitdragen:

Beleidsvoornemens:

1. De gemeente wil zich bewust worden van de noden en behoeften die er leven bij mensen binnen en buiten de gemeente.
2. De gemeente wil zich bewust worden van wat ze kan betekenen voor anderen en hoe ze kan aansluiten op noden en behoeften.
3. De gemeente wil daadwerkelijke hulp bieden aan mensen binnen en buiten de kerk indien daar behoefte aan is.

Evaluatie:

Bewust worden van de noden en behoeften bij mensen binnen en buiten de gemeente is een gemeente van Christus een basishouding. Daar is geen commissie voor nodig om mensen daarop te wijzen. Uit de interviews met kerkenraad blijkt dat voor de commissie hier geen taak is weggelegd.

Reeds in de eerste christengemeente zagen de mensen naar elkaar om en was men nauw betrokken op elkaars welzijn. Betrokkenheid zal via de prediking moeten blijven doorklinken.

Mochten de noden te groot zijn om zelfstandig / onderling op te lossen, dan is de diaconie altijd bereid om mee te denken een te ondersteunen. De evangelisatiecommissie ziet hierin dan ook geen primaire taak voor zichzelf, maar meer voor de diaconie weggelegd. Samenwerking is echter wel mogelijk bij voorkomende missionair / diaconale projecten.

Strategie #2: getuigenis geven

De gemeente wil (leren) getuigen van haar geloof:

Beleidsvoornemens:

1. De gemeente wil zich bewust worden van de roeping en de mogelijkheden tot verkondiging van het Evangelie, in woord en daad.

Evaluatie:

De hoofdtaak van de commissie is niet dat zijzelf evangeliseert, maar dat zij hierin de gemeente toerust en ondersteunt. Door bijvoorbeeld in eerste instantie zelf activiteiten te bedenken, op te zetten en uit te voeren, en die in een later stadium door gemeenteleden over te dragen. De bewustwording moet komen vanuit de mensen zelf, door bijvoorbeeld de zondagse verkondiging en het persoonlijk geloof in e Heere Jezus Christus.

De evangelisatie ziet hierin voor zichzelf niet direct een taak weggelegd. Uiteraard is de commissie altijd bereid om mee te denken om de bewustwording in de gemeente te vergroten. Uit de enquête onder de gemeenteleden blijkt dat veel mensen door hun gedrag (67%) en het praktisch bezig zijn (45%), een invulling geven aan het evangeliseren.

2. De gemeente wil toegerust worden in het getuigen van haar geloof in Christus.

Evaluatie:

Het voeren van een geloofsgesprek is vaak erg lastig (55% van de geënquêteerden). Met name mensen die vaak in contact komen met buitenkerkelijken (al dan niet via kerkelijke activiteiten) ervaren dit als lastig. Enkele jaren geleden is er vanuit de evangelisatiecommissie, in samenwerking met de IZB, een aantal toerustingsavonden georganiseerd. Doel was om mensen te ondersteunen bij het voeren van een geloofsgesprek. Door een gemeente-brede uitnodiging is iedereen in de gelegenheid gesteld hieraan deel te nemen. Met name commissieleden en gemeenteleden die aanwezig zijn op de braderie hadden zich hiervoor aangemeld.

Gelet op de uitkomsten van de enquête is het organiseren van een dergelijke avond een aanbeveling voor de commissie.

3. De gemeente wil de (publieke) gelegenheden benutten om zichtbaar te zijn.

Evaluatie:

De gemeente is zichtbaar tijdens de jaarlijkse zomerbraderie in Ouderkerk aan den IJssel, de jaarlijkse winterfair, openstelling van de kerk tijdens de landelijke Open Monumentendag en het organiseren van een kerstnachtbijeenkomst. Door middel van muziek, lectuur, gesprekken etc. worden de bezoekers in aanraking gebracht met het Evangelie. Vanuit de commissie wordt aangegeven dat zij

de organisatie in handen heeft, maar dat zij graag meer gemeenteleden betrokken ziet worden bij dit soort aangelegenheden. Dit zal een aandachtspunt in het nieuwe beleidsplan worden.

Strategie #3: een open gemeente

De gemeente wil een open en gastvrije gemeente zijn voor mensen van buiten:

Beleidsvoornemens:

1. De gemeente wil ervoor zorgen dat nieuwe kerkbezoekers en/of nieuwe leden zich welkom voelen.

Evaluatie:

Tijdens bijzondere kerkdiensten (onder andere bevestigingsdiensten, doopdiensten en op Eerste Kerstdag) ontvangt de gemeente regelmatig mensen van buiten de gemeente, die niet of nauwelijks naar de kerk gaan. Daarom is besloten om bij de genoemde diensten de liturgieën uit te delen en de bezoekers welkom te heten in onze gemeente. Op deze manier hopen wij de bezoekers een oprecht welkom te geven. Vanuit de commissie wordt er vanuit gemeenteleden een team gevormd die roulerend tijdens één van de genoemde diensten het 'welkomst-comité' bemensen die voorafgaand aan de dienst de liturgie uitdelen en de mensen hartelijk welkom heet.

2. Bestaande en toekomstige kerkelijke activiteiten worden voor zover mogelijk opengesteld voor buitenkerkelijken.

Evaluatie:

Enkele jaren geleden organiseerde de kerk vanuit de diaconie samen met gemeenteleden een 'Pinksterpad'. Dit evenement is bedoeld voor iedere belangstellende en door aandacht in de media is geprobeerd ook buitenkerkelijken te bereiken. De bedoeling hiervan is dat deelnemers op een laagdrempelige manier gedurende een wandeling middels een foto, citaat, een gedicht o.i.d. proberen om met elkaar in gesprek te gaan.

Tijdens de landelijke Open Monumentendag is de Dorpskerk geopend voor het publiek. Naast de mogelijkheid om de prachtige historie van deze kerk te bestuderen, is ook de kerkelijke gemeente vertegenwoordigd.

3. Gemeenteleden geven ook aan deze openheid naar buitenkerkelijken hun persoonlijke invulling.

Evaluatie:

De bij #2 en #3 genoemde voorbeelden (Pinksterpad, Monumentendag) worden georganiseerd buiten de commissie om. Deze commissie heeft dus de vrije hand om hier zelf invulling aan te geven. De evangelisatiecommissie juicht dit toe. De commissie is bereid om dergelijke initiatieven verder te ondersteunen met hen expertise.

4. Waar mogelijk werkt de evangelisatiecommissie in concrete acties samen met andere kerkgenootschappen.

Evaluatie:

Sinds enkele jaren is er verdergaand contact met de plaatselijke Gereformeerde Kerk. Naast samenwerking op diaconaal gebied, heeft dit geleid onder meer tot de organisatie van een

gezamenlijke kerstnachtsamenkomst. Deze avond wordt sinds 2013 georganiseerd. Ook aan de jaarlijkse zomerbraderie wordt vanuit beide kerken gezamenlijk invulling gegeven. Deze activiteiten zijn vooral gericht op buiten- en randkerkelijken.

Dit tot grote wederzijdse tevredenheid. Ook zijn er initiatieven genomen om de Alpha-cursus gezamenlijk aan te bieden.

5. Enquête missionair bewustzijn van de gemeenteleden

5.1 Inleiding

De commissie functioneert in opdracht van de kerkenraad. Zij stelt op basis van de kaders die door de kerkenraad in haar beleidsplan zijn opgesteld, een beleidsplan en werkplan op. De leden van de commissie werken vanuit een bepaald verlangen en Bijbelse opdracht om het Evangelie te verspreiden en gemeenteleden daarin bij te staan³⁸. In die opdracht ervaart de commissie niet altijd voldoende draagvlak en/of bereidheid tot medewerking vanuit de gemeente³⁹. Middels een online enquête onder zoveel mogelijk gemeenteleden, is geprobeerd te achterhalen in welke mate gemeenteleden missionair actief en betrokken (willen) zijn en of er behoefte is aan ondersteuning op dit gebied en op welke wijze. De uitkomsten kunnen relevante informatie bieden voor het nieuwe beleidsplan en bijdragen in een verbetering van het functioneren van de commissie.

5.2 Werkwijze

Het doel is om zoveel mogelijk kerkelijk meelevende gemeenteleden te bereiken. Zij kunnen de juiste informatie bieden als het gaat om gegevens op het gebied van ondersteuning / keuzes die te maken zijn en dergelijke. In de kerkbode (een driewekelijkse uitgave) is een bericht geplaatst met een korte uiteenzetting van de achtergrond en het doel van de enquête. In het bericht is een link genoemd waarnaar men kan surfen om de enquête in te vullen. Door het gebruik van de kerkbode wordt iedereen bereikt; de kerkbode wordt door de overgrote meerderheid van de gemeenteleden gelezen. De enquête is beveiligd met een wachtwoord, zodat personen die bij toeval bij de enquête terechtkomen, deze niet kunnen invullen. Het wachtwoord is wel genoemd in het kerkbodebericht. In het bericht heb ik ook de mogelijkheid open gelaten voor hen die geen toegang hebben tot het internet om de enquête alsnog in te vullen. Men kon met mij contact opnemen zodat ik een uitgeprinte enquête zou leveren en weer ophalen. Uiteindelijk is hier eenmaal gebruik van gemaakt. Deze enquête is wel achteraf digitaal ingevoerd om de resultaten goed mee te laten nemen in de analyse.

Om ook de jeugd / jongeren van de gemeente in het traject te betrekken, is kort na de publicatie in de kerkbode, ook op Facebook een bericht geplaatst. De gemeente beschikt over een afgesloten Facebook groep waar alleen gemeenteleden lid van zijn. Veel jongeren maken hier gebruik van en worden via dit medium mogelijk beter bereikt dan via de kerkbode.

5.3 Resultaten

De belangrijkste en meest relevante resultaten zullen hieronder worden vermeld. De volledige vragenlijst met resultaten is in bijlage 4 opgenomen. De enquête is als volgt opgebouwd: allereerst wordt er gevraagd naar algemene en persoonlijke gegevens zoals leeftijd en kerkgang. Vervolgens wordt er gevraagd naar het beeld dat de buitenkerkelijken van de gemeente heeft en de aandacht voor missionair werk. Daarna komt de commissie aan bod en vervolgens ook de eigen missionaire houding ten opzichte van buitenkerkelijken. Als laatste is gevraagd naar de wijze waarop het gemeentelid eventueel ondersteuning verlangt.

Respons

Totale respons:

In totaal is de enquête door 76 personen ingevuld. Ervan uitgaand dat deze mensen ook de kerkdiensten trouw bezoeken, is dit op basis van de laatste telling een respons van 19%. De

³⁸ In bijlage 2 zijn de uitkomsten van de enquête, gehouden onder de commissieleden, opgenomen.

³⁹ Zie hoofdstuk 4 over de huidige stand van zaken van de commissie.

missionaire houding van een gemeente, maar ook van een gemeentelid is maar één van de vele facetten die horen bij het christen-zijn. Hoewel dit de roeping is van de christen, vindt niet iedere christen dit even belangrijk. Dit is ook de eenheid van verscheidenheid die voor iedere gemeente van Christus geldt. Uit resultaten en opmerkingen valt op te maken dat niet alleen gemeenteleden hebben gereageerd die geïnteresseerd zijn in het onderwerp.

Van de respondenten is 44% man en 56% vrouw. 29% bezoekt de Oosterkerk en 71% bezoekt de Dorpskerk. Dit komt overeen met de laatst gehouden telling (resp. 21% om 79%).

Leeftijdsopbouw

Naar leeftijd is gevraagd om te kunnen achterhalen of er per leeftijdsgroep specifieke gedachten / vragen / wensen spelen. Vooroordelen over het verschil tussen 'jong' en 'oud' zijn er altijd, maar voor een evangelisatiecommissie die de taak ieder gemeentelid een besef van evangelisatie bij te brengen, moet weten of er per leeftijd mogelijk andere wensen en/of gedachten spelen waarop kan worden ingespeeld. Het gaat hier niet dus zo zeer om een representatief beeld van de gemeente te achterhalen. Door de leeftijd te vragen kon bij de verdere uitwerking van de vragen die daar aanleiding toe geven, een uitsplitsing naar leeftijdscategorie te maken.

Vraag 2: Wat is uw leeftijd?

0 - 20 jaar	3	3.95%	
21 - 40 jaar	34	44.74%	
41 - 60 jaar	28	36.84%	
Ouder dan 60 jaar	11	14.47%	

n = 76

76

Wat hier vooral opvalt is de zeer geringe respons vanuit de jeugd. Mogelijk dat dit thema hen totaal niet bezighoudt. Spreken met anderen over het geloof is voor hen waarschijnlijk geen issue. Hoewel de respons zeer laag is, komt wel naar voren dat er behoefte is aan ondersteuning (training / prediking) en ook meehelpen bij activiteiten. In het advies zal een samenwerking met de jeugd van de gemeente dan ook worden geadviseerd. Van met name de leeftijdscategorieën 21-60 jaar is er voldoende respons om er kernzaken uit te halen. Uit de groep van 60 jaar en ouder valt op te merken dat meer dan de helft er geen problemen mee heeft om mensen uit te nodigen voor bijvoorbeeld een kerkdienst, en dat men tegelijkertijd behoefte heeft aan toerusting in bijvoorbeeld een toerustingsavond dan wel via de prediking. Missionair is niet zozeer een actie, maar ook een houding en die liefde komt vooral naar voren wanneer je dichter bij God leeft.

Wat wordt verstaan onder missionair-zijn

De helft geeft aan dat missionair –zijn iets is wat zegt over de houding van de gemeente en van haar leden. Een kwart geeft aan dat het vooral Gods missie is. Deze twee zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Door een levend geloof en een levende relatie met Christus, ervaart een christen de weg van God en is er het verlangen de wil van God te doen. God wil niets liever dan dat Zijn Evangelie van wordt verspreid over de wereld. Als kinderen van Hem mogen we daarvan een getuige zijn. Jezus vertelde in de bergrede dat wij het zoutend zout in de wereld zijn (Matt. 5:13-16). niet zozeer wat we doen, maar wat we zijn (Gij zijt). Wij kunnen smaak geven aan deze wereld, gaan in tegen het verderf, maar moeten ook dat onze smaak verloren gaat, dan zijn we nutteloos. We kunnen op smaak blijven door voortdurend op Jezus gericht te zijn. Hoe meer omgang met Hem, hoe meer we

op Hem gaan lijken. God geeft ons Zijn Geest en Die geeft ons de vruchten. Dat is wat de wereld nodig heeft waarin alles perfect lijkt en je niet het verschil denkt te kunnen maken.⁴⁰

De gemeente

Het beeld van de gemeente van buitenaf

De kerkenraad heeft in het beleidsplan opgenomen dat men een open gemeente wil zijn⁴¹. Heel concreet is het niet geformuleerd en de invulling daarvan kan op veel manieren worden geïnterpreteerd. Met name voor mensen die gericht zijn op de missionaire positie in de gemeente, hechten hier veel waarde. Voelen nieuwe mensen zich welkom, is de dienst laagdrempelig, is de liturgie begrijpelijk of wordt deze begrijpelijk gemaakt. Dit is een greep uit vragen die spelen bij de commissie in hun taak om een open gemeente mogelijk te maken. Uit de respons is gebleken dat veel gemeenteleden ervan uitgaan dat buitenkerkelijken de gemeente betrokken op elkaar (67%), maar ook gesloten (61%) zou kunnen ervaren. Betrokken op elkaar is een belangrijk facet van een gemeente waarvan Christus het hoofd is. Onder andere in Efeze 4:1-4 (*1 Zo roep ik, de gevangene in de Heere, u op tot een wandel die de roeping waarmee u geroepen bent, waardig is, 2 in alle nederigheid en zachtmoedigheid, met geduld, door elkaar in liefde te verdragen, 3 en u te beijveren om de eenheid van de Geest te bewaren door de band van de vrede: 4 één lichaam en één Geest, zoals u ook geroepen bent tot één hoop van uw roeping, HSV*) en Filippenzen 2:2 (*maak dan mijn blijdschap volkomen, doordat u eensgezind bent, dezelfde liefde hebt, één van ziel bent en één van gevoelen*) legt Paulus de nadruk op de onderlinge liefde in een gemeente.

Het beeld van geslotenheid voor buitenkerkelijken is in deze zeker een aandachtspunt. Aangezien de openheid wel een beleidsvoornemen is, liggen hier zeker mogelijkheden. Een gemeente van bevindelijk gereformeerde achtergrond, kenmerkt zich door kerkdiensten die zijn gekenmerkt door een sobere liturgie, met gebruik van de psalmen. Wat dit laatste betreft is het motief dat graag rechtstreeks uit de Schrift gezongen wordt⁴². Dit hoeft nog niets te zeggen over de openheid van een gemeente. Een gereformeerde identiteit hoeft nog geen belemmering te zijn de openheid van de gemeente. Zo behoeft de gemeente niet aan de eredienst te tornen, maar kan men zich in andere missionaire activiteiten aanpassen aan de doelgroep. Wietse Wigboldus is missionair werker in Rotterdam Zuid en verbonden aan de Maranatha Kerk in Rotterdam. Hij formuleert het als volgt: 'Wat ik waardeer in de gereformeerde traditie is de grootheid van God. Het geeft rust dat wij geen mensen kunnen bekeren maar dat God dat moet doen. En als wij mensen uit het oog verliezen dan hoeft God dat nog niet te doen.'⁴³

De vorm van openheid is wel een aandachtspunt die in het nieuwe beleidsplan ook zeker aan de orde moet blijven. Niet alleen in de activiteiten, maar ook in de eredienst. De commissie kan hierin adviseren.

⁴⁰ Ten Brinke, 2015, p. 28

⁴¹ Zie paragraaf 2.2.2 over het missionaire paradigma van de gemeente

⁴² <http://gereformeerdebond.nl/gereformeerde-bond/visie>

⁴³ Groenenboom, 2012, p. 10-12

Vraag 5: Hoe denkt u dat buitenkerkelijken de gemeente zien? (max. 2 antwoorden)

Gesloten	46	60.53%	
Hecht	3	3.95%	
Betrokken op elkaar	51	67.11%	
Betrokken naar buiten	7	9.21%	
Van toegevoegde waarde	3	3.95%	
Anders, nl...(ga naar vraag 5b)	8	10.53%	

n = 76

118

Aandacht voor evangelisatie / missionair werk in de gemeente:

Meer dan de helft (54%) van de respondenten is tevreden over de aandacht voor missionair werk in de gemeente. Toch geeft ook 38% aan dat er meer aandacht aan kan worden besteed.

De commissie

De functie van de commissie

Nagenoeg iedere respondent is ervan overtuigd dat het evangeliseren / missionaire taak een taak is voor iedere christen en dat het niet iets is voor een selecte groep mensen (commissie, ouderling, predikant). De roep vloeit deels voort vanuit een Bijbelse opdracht, maar ook vanuit je gaven en talenten die je hebt ontvangen. De functie van de commissie wordt zeer divers beoordeeld. De meerderheid is van mening dat de commissie vooral moet toerusten (53%). Vanuit de evaluatie van de commissie (hoofdstuk 4) blijkt dat hierin nog zeker mogelijkheden liggen. Dit zal ook in de conclusie en aanbevelingen worden meegenomen. Evangeliseren en organiseren worden elk door 45% genoemd. Veel respondenten zien een combinatie van de drie genoemde opties.

Vraag 7: Wat is volgens u de functie van de evangelisatiecommissie?

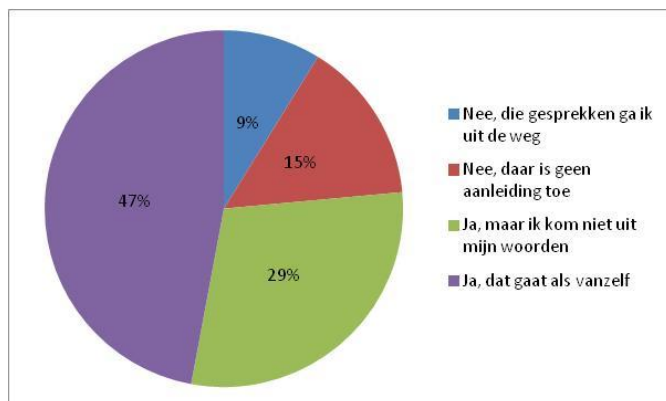
Evangeliseren	34	44.74%	
Evenementen organiseren	34	44.74%	
Gemeenteleden toerusten	40	52.63%	
Anders, nl... (ga naar vraag 7b)	7	9.21%	

n = 76

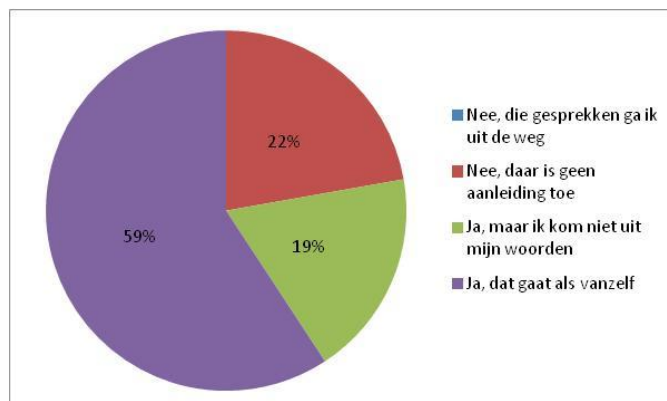
115

In contact met buitenkerkelijken

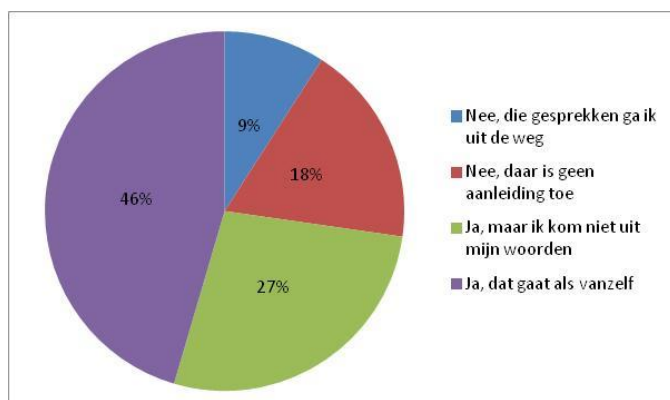
98% van de respondenten komt in contact met niet-gelovigen. Er is niet gevraagd in welke context dat zou kunnen zijn, maar we moeten hier denken aan buurt, werk en familie. Opvallend is dat in 77% van de gevallen het geloof in de gesprekken aan de orde komt, al dan niet als vanzelf of dat men dat als lastig ervaart. Opmerkelijk: in de leeftijdscategorie 41-60 jaar geeft 60% aan dat dit als vanzelf gaat, terwijl dit bij zowel de jongeren als de ouderen leeftijdscategorie beduidend lager ligt, bij beiden rond de 45%.

Figuur 8: 21 - 40 jaar gesprekken over geloof

Figuur 9: 41 - 60 jaar gesprekken over geloof

Figuur 10: ouder dan 60 jaar, gesprekken over geloof

Meer dan de helft van de respondenten (55%) geeft aan het lastig te vinden om over zijn / haar geloof te praten. Opmerkelijk hier is dat bij de leeftijdscategorieën 41-60 en 60+ bijna de helft aangeeft hier problemen bij te ervaren, terwijl in de groep van 21-40 jaar ruim 2/3 aangeeft dit als lastig te ervaren. Dit is een aanbeveling voor de commissie om na te denken over een toerusting gericht op bepaalde leeftijden. In de conclusie en aanbevelingen zal dit nader uitgewerkt worden.

Vraag 14: Ik vind het lastig om over mijn geloof te spreken...

Ja	42	55.26%	
Nee	34	44.74%	

n = 76 76

Eigen gedrag

Op de vraag hoe de respondent zelf uitkomt voor zijn / haar geloof, komt dat voor uitdrukking door gedrag (61%) en praktisch bezig te zijn (45%). Ook geeft ruim een kwart (27%) aan dit in de dagelijkse omgang door gesprekken erover te hebben.

Vraag 15: Op welke manier evangeliseert u?

Door er in dagelijks omgang over te spreken met anderen	21	27.63%	
Door mijn gedrag	51	67.11%	
Inzet tijdens evangelisatiemomenten	14	18.42%	
Praktisch bezig zijn	34	44.74%	
Eigenlijk niet....	8	10.53%	

n = 76

128

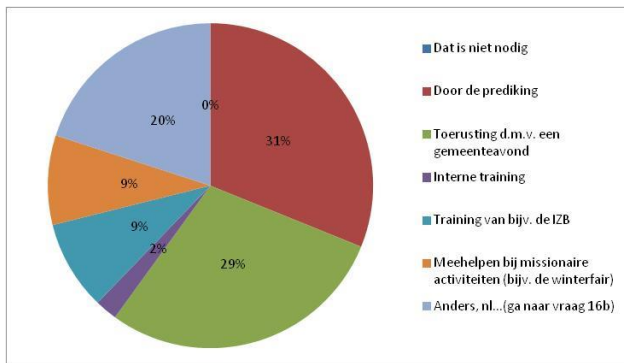
Uitnodigen

In de gemeente zijn voldoende contactmomenten om in aanraking te komen met het Woord van God. Zo zijn er de reguliere kerkdiensten, kerstnachtsamenkomst, openstelling van de kerk tijdens winterfair. 53% geeft aan mensen wel eens iemand uit te nodigen of mee te nemen, 47% geeft aan dit niet te doen. De redenen zijn zeer divers. Het merendeel geeft aan hier niet aan te denken, anderen ervaren dit juist als hét moment om buitenkerkelijken in contact te brengen met het Evangelie. Reguliere kerkdiensten worden vaak aangeduid als minder geschikt en dat men vooral de andere activiteiten hiervoor gebruikt om mensen mee te nemen naar de kerk.

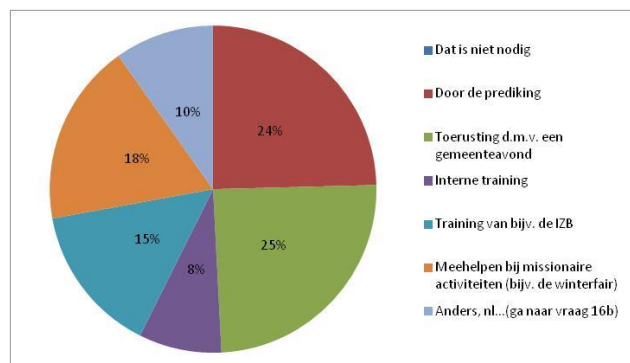
Verbeteren van eigen missionaire houding

Op welke manier zouden respondenten willen worden toegerust, wanneer zij dit noodzakelijk achten? Geen enkele respondent heeft aangegeven hier geen behoefte aan te hebben. Het merendeel (beide zijn in 50% van de gevallen genoemd) geeft aan toerusting door bijvoorbeeld een gemeenteavond en de prediking hier zeer geschikt voor te vinden. Ook wordt aangegeven dat meer geloofszekerheid een positieve invloed zal hebben op hun missionaire houding. Daarnaast is er een groep (22%) die aangeeft mee te helpen bij een missionaire activiteit, bijvoorbeeld bij een openstelling van de kerk of tijdens de braderie.

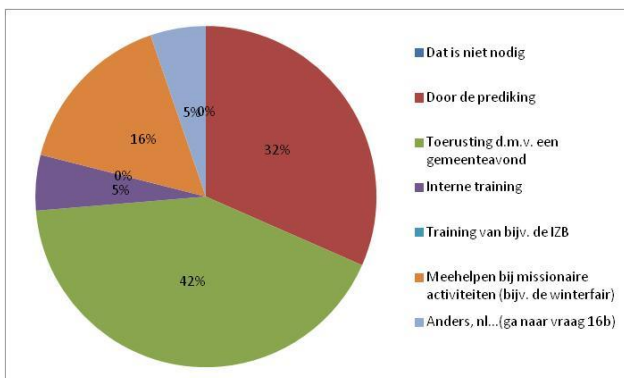
Opvallende verschillen per leeftijd: de leeftijdscategorie 61 jaar en ouder geeft de voorkeur aan een toerusting door middel van een gemeenteavond, terwijl de leeftijdsgroep 21-40 opvallend vaker een training van bijvoorbeeld de IZB noemt. Prediking noemt deze groep iets minder (24% tegenover 31% bij de andere groepen). Wel zijn zij meer bereid te helpen bij missionaire activiteiten. Respondenten die aangeven 'anders, nl:' geven voornamelijk aan dat ze meer verdieping willen halen uit prediking, studie en gebed. In de figuren 11 tot en met 13 zijn de verschillen duidelijk zichtbaar.

Figuur 10: Voorkeur toerusting 41-60 jaar

Figuur 9: voorkeur toerusting 21-40 jaar

Figuur 11: voorkeur toerusting 61+ jaar

6. Vormen / voorbeelden van missionair gemeente-zijn

6.1 Inleidend

In de literatuur zijn talloze initiatieven opgenomen en beschreven om als kerk in Nederland een missionaire gemeente te zijn. In dit hoofdstuk zullen een aantal belangrijke en uitspringende aanpakken worden beschreven. Daarbij zal ook een verklaring worden gegeven waarom het beschreven initiatief wel of niet bij de context van de HGO hoort.

6.2 Pioniersplekken / missionaire kerkplanting

Kerkplanting en pioniersplekken hebben in onze tijd veel aandacht. Onder andere de PKN onderzoekt de mogelijkheden om op deze wijze te komen tot kerkplanting. Het houdt in dat een vernieuwde vorm van kerkzijn aansluit bij de veranderende cultuur en is in eerste instantie vooral gericht op die mensen die het Evangelie niet kennen en niet (meer) betrokken zijn bij een bestaand kerk. Ze zijn er in verschillende vormen en maten en hebben voornamelijk als doel om een vernieuwde gemeenschap te vormen waar mensen kunnen ontdekken dat God liefde is en nabij wil zijn.⁴⁴ Deze kerken zijn er in allerlei soorten context: daar waar geen kerk (meer) is, tot daar waar geen aansluiting meer is met bestaande kerken. Deze vorm van gemeentestichten sluit aan bij de postmoderne mens: men is gericht op ontplooien en beleving. En hoewel de PKN vooral aansluiting vindt bij de traditionele burgerij en postmaterialisten (verantwoordelijkheid voor jezelf en je omgeving, trouw, plichtsbesef en niet gericht op materialisme en zelfontplooiing), is het van belang om het contact met de andere leefstijlen (bijvoorbeeld de nieuwe conservatieven) niet uit het oog te verliezen. De kerk staat middenin de wereld, zij moet de dialoog (blijven) zoeken met hen die normaal gesproken niet bereikt worden.⁴⁵

Deze vorm van gemeentestichting vindt geen aansluiting bij de visie en missie van de kerkenraad. Hoewel zij stimuleren om buitenkerkelijken aansluiting te laten zoeken bij een gemeente, is een dergelijke nieuwe gemeenschap (te) ver verwijderd van de eigen cultuur. Daarnaast schuilt het gevaar dat mensen vanuit de gemeente aansluiting bij een dergelijke nieuwe gemeentevorm kunnen aansluiten. Drs. W. Dekker beschrijft het in zijn boek 'Marginaal en missionair': De drempel zou hier voor buitenkerkelijken lager zijn. Hij spreekt liever van gemeenschapsvorming dan van gemeentestichting, om zo te benadrukken dat de band met de moedergemeente bewaard moet blijven. Het risico is anders te groot dat de nieuwe gemeenten verzanden in sektarisme of weer verdwijnen. En dan heeft het soms achteraf juist schade toegebracht.⁴⁶

6.3 Missionair in een postmoderne samenleving

Materialisme en individualisme zijn kenmerken van de postmoderne maatschappij waarin we ons bevinden. Toch blijft er een uitdaging van de kerk liggen om te blijven proberen om deze bij groep aansluiting te houden. Drs. W. Dekker vergelijkt het in de Themabrochure 'Nederlanders en de kerk' (uitgave van de Gereformeerde Bond) als in de Nieuw Testamentische gemeente van Laodicea: lauw, een beetje burgerlijk, spiritueel, maar toch ook gericht op plezier, uitjes en materieel geluk. Binding en gehoorzaamheid zien ze als gevaar omdat ze dit kan losmaken van hun autonomie. En dat gaat moeilijk samen met geloof. Daar ligt wel een taak voor de kerk, want hoe lang blijft deze maatschappij zo functioneren? Dekker legt de link met de verloren zoon. Wanneer je na het genot je leven misschien wel overdenkt wanneer je spreekwoordelijk tot bezinning komt bij de varkens, staat dan de kerk met open armen op je te wachten? Wat Dekker betreft moeten we uit de comfortzone geraken, ook loskomen van onze aardse zekerheden en bewust zijn van het vreemdelingschap, zoals

⁴⁴ www.protestantsekerk.nl/werkvelden/missionair/pioniersorientatie/paginas/default.aspx

⁴⁵ Themabrochure Nederlanders en de kerk (2013), uitgave van de Gereformeerde Bond

⁴⁶ De Waarheidsvriend, 19 mei 2011, p 4-6

eerder in paragraaf 3.3 is verwoord. Mensen komen ooit in aanraking met existentiële vragen of spirituele ervaringen. Benadering van deze mensen tijdens missionaire activiteiten vraagt om een goede voorbereiding. In het afsluitende hoofdstuk met conclusies en aanbevelingen zal hierop worden teruggegrepen.

6.4 Missionair in de regio

Iedere christelijke gemeente vervult als het goed is haar missionaire roeping. Iedere gemeente doet dat weer op haar eigen manier. Het is goed om daarin ook van elkaar te leren en elkaar aan te vullen of te bemoedigen. Voor dit onderzoek is er een interview gehouden met de missionaire ouderling van de *Hervormde Gemeente in Gouderak*. Eveneens een gereformeerde bondsgemeente in de Krimpenerwaard. Het gehele interview is weergegeven in bijlage 3. Voorafgaand aan het interview is een analyse gemaakt van het beleidsplan. Wat is de missionaire missie en visie en op welke wijze wil men hier invulling aangeven? Op basis hiervan is een vragenlijst opgesteld. Het missionaire werk omvat ook gedeelte zendingswerk, zoals het steunen en onder de aandacht brengen van het werk van de GZB. Dit onderwerp is buiten beschouwing gelaten.

Mobiliseren van gemeenteleden is hier het kernwoord. Een missionair ouderling en een evangelisatiecommissie maken plannen en zetten lijnen uit. Ieder jaar in de zomervakantie wordt er een Witte Tentweek georganiseerd, waarin evangelisatie onder kinderen van het dorp centraal staat. De organisatie hiervan beslaat een groot deel van de inzet van de commissie.

Ook het inzetten van jongeren bij activiteiten is een aandachtspunt voor de commissie. Gebleken is dat wanneer zijzelf een stem hebben in de organisatie, zij veel beter tot hun recht komen en zich betrokken en gewaardeerd voelen. Gelet op de minimale respons van jongeren op de enquête bij dit onderzoek, zal dit ook een aanbeveling zijn voor het missionaire werk in Ouderkerk.

De Witte Tentweek staat ook centraal in het missionaire werk in de *Hervormde Gemeente van bijzondere aard te Moordrecht*. Moordrecht is qua omvang en theologische ligging vergelijkbaar met Gouderak. De gemeente ligt geografisch gezien aan de overzijde van de Hollandsche IJssel, al is de rivier hier erg smal en draagt een veerpont bij het onderhouden van banden op allerlei vlakken met Gouderak. Verder verspreidt de gemeente lectuur tijdens de christelijke feestdagen, en is men aanwezig tijdens plaatselijke evenementen zoals kerstfair en de braderie. Toerusting van gemeenteleden gebeurt vanwege de kleinschaligheid niet of nauwelijks. Er kan niet veel worden ontplooid. Gemeenteleden worden vooral gemotiveerd om in hun eigen omgeving het christen-zijn ten uitvoering te brengen.⁴⁷

De VakantieBijbelWeek is voor de *Hervormde Gemeente 't Venster te Lekkerkerk*⁴⁸ een belangrijke vorm van evangelisatie in het dorp. Lekkerkerk is net als Ouderkerk aan den IJssel verbonden aan de Gereformeerde Bond. Daarnaast beschikt de gemeente over een muziekgroep die op allerlei wijze hun talent inzetten om God door middel van muziek groot te maken. Dit kan zijn tijdens bijzondere diensten, lofprijfsbijeenkomsten en jeugdwerk. Uit het beleidsplan kan worden opgemaakt dat er in 2014 nog geen evangelisatiecommissie bestond, maar dat dit zeker een beleidsvoornemen is. Uit een enquête is namelijk gebleken dat er in de gemeente veel draagvlak voor en behoefte aan een evangelisatiecommissie is. Mogelijke activiteiten die voor de beleidsperiode 2014-2018 worden genoemd zijn het verspreiden van lectuur, organiseren van cursussen en gemeenteavonden voor buitenkerkelijken.

⁴⁷ Informatie op basis van beleidsplan Hervormde Gemeente Moordrecht en eerder gehouden interview tijdens mijn stage aldaar medio 2012.

⁴⁸ <http://www.hervormdlekkerkerk.nl/>

6.5 Missionair in je eigen omgeving

Een missionaire houding hoeft niet per definitie vanuit de kerkelijke gemeente worden geïnitieerd. Uiteindelijk is het Evangelie iets wat iedere christen in zijn of haar dagelijkse leven handen en voeten moet geven. Door een aantal tips te noemen, biedt dit de commissie de gelegenheid om hiermee in de gemeente toe te rusten.

- Wijzelf zijn voor de buitenkerkelijken de kerk en het Evangelie omdat we dat hebben gehoord. Het valt niet mee om mensen mee te nemen naar de kerk, maar wanneer we ons onder mensen begeven, zijn we een levend Evangelie. Laat je wel voeden tijdens de erediensten, zodat je de rest van de week in kunt gaan. Leef midden in de wereld evenals Jezus die at, dronk en vierde met de mensen (Matt. 5:14-16)⁴⁹.
- Gebruik de talenten die je hebt. Een appelboom zal nooit peren voortbrengen. Ontdek dus welke manier van missionair zijn bij jou past. Kun je koken? Ben je creatief? Sportief? Heb je kennis of misschien wel geld? Jezus kan alles gebruiken (vb. Joh. 6: 1-13 over de wonderbare spijziging), en wat we aan Hem geven, zal Hij ook gebruiken en zegenen.⁵⁰
- Iedereen woont in een omgeving waar buitenkerkelijken zijn. Zijn er aanknopingspunten om mensen te ontmoeten of samen te brengen? Een straatfeest, barbecue o.i.d. Op zulke momenten zijn er goede ontmoetingen. Begeef je onder de niet-christenen. Zo leer je ze beter kennen, je leert hun taal, hun interesses. Deel het leven met hen, of maak gewoon een praatje. Je hoeft niet altijd ergens een reden of een boodschap te hebben⁵¹. Probeer het sociale leven, taal en cultuur zo goed mogelijk eigen te maken. De waarheid kan niet in het luchtledige verkondigd worden, maar het is het antwoord op de vragen van specifieke mensen, en daarom moet je de cultuur ook kunnen begrijpen. Tim Keller noemt dit actieve contextualisatie.⁵² Als voorbeeld geeft Keller een aantal voorbeelden van 'de taal van de verzoening'. Het reddende werk van Christus kan op verschillende manieren worden beschreven. Een slagveld (strijd tegen het kwaad, de zonde en de dood), een markt (de losprijs betaald, bevrijdt van schuld), ballingschap (Christus is verbannen, zodat wij erbij kunnen horen), tempel (Christus als offer dat ons reinigt) en van de rechtbank (Christus neemt de straf op zich die wij verdienen). Het gaat er niet om uit te vinden wat ons het meeste aanspreekt, het zijn allen delen van het geïnspireerde woord van God. Elke taal benadrukt iets van onze redding. Elk mens en elke cultuur wordt door een specifieke taal het meest geraakt, bijvoorbeeld uit slavernij, verlossing van zonden of vervreemden. De kern blijft dat Jezus als onze plaatsvervanger het verzoenend offer op Golgotha heeft gebracht.⁵³
- Jong geleerd is oud gedaan; Veel christenen komen op jonge leeftijd tot geloof. Investeer in de kinderen, bijvoorbeeld de vrienden / vriendinnetjes van je eigen kinderen. Wees een open huis en pas je gedrag niet aan wanneer ze over de vloer zijn. Wees een geopend oor en hart, want veel kinderen maken voldoende ellende mee in hun nog jonge leven.
- De kerk heeft bekeerlingen nodig. Is geloof (te) gewoon geworden? Volgens Klaas Harink, directeur van de zendingsorganisatie Verre Naasten' ligt dit gevaar zeker op de loer. We zouden ons verstand meer moeten uitschakelen en meer moeten vertrouwen en geloven. Daarnaast ook het gezag van God meer accepteren. De kerk heeft echte bekeerlingen nodig, die als het ware nog smoorverliefd zijn en kritische vragen durven blijven stellen over gedrag en tradities. Als christenen wereldwijd hebben we elkaar zo hard nodig. Hij adviseert om eens te kijken bij inspiratieplekken waar veel nieuwe gelovigen zijn en waar christenen daadwerkelijk in de

⁴⁹ Ten Brinke, 2015, p 15

⁵⁰ Ten Brinke, 2015, p 34

⁵¹ Ten Brinke, 2015, p 59

⁵² Keller, 2014 p 110

⁵³ Keller, 2014 p 119

minderheid zijn, maar sterk diaconaal en missionair bezig zijn. Zij schreeuwen het als het ware nog van de daken dat God Redder is. Dit is iets voor de EC en mogelijk de zendingscommissie om in te verdiepen⁵⁴.

⁵⁴ Artikel 'Kerk heeft bekeerlingen nodig', Nederlands Dagblad, 13 mei 2016

7. Conclusie en aanbeveling

7.1 Inleidend

In de voorgaande hoofdstukken is een aantal keer een aanbeveling gedaan. In dit hoofdstuk zullen de aanbevelingen worden gebundeld en aangevuld met verdere conclusies en aanbevelingen.

Het doel van het onderzoek was het komen tot aanbevelingen voor een nieuw beleidsplan voor de evangelisatiecommissie. Een literatuuronderzoek, interviews met betrokken en belanghebbenden en een enquête gelden hierbij als basis.

7.2 Beantwoording deelvragen

Bij het formuleren van de centrale probleemstelling zijn er enkele deelvragen gesteld om de uiteindelijke probleemstelling (de centrale vraag) te kunnen beantwoorden.

Vraag:

- Wat is de Bijbelse visie op missionair-zijn?

‘Missie’ slaat op doel en opdracht. Het betekent niet dat de kerk een doel / opdracht heeft, maar dat de kerk er is voor de opdracht van God. God is bezig met het uitvoeren van Zijn plan om Zijn gemeente bijeen te brengen in Jezus Christus door Woord en Geest. Wij als Zijn kinderen mogen daar deel vanuit maken en om Zijn Woord in de wereld door te geven, te getuigen van het heil in woord en daad. Er is dus 1 centrale missie, maar kan door middel van missies invulling krijgen.

Kernwoorden hierin: Vreemdelingschap en priesterschap. Lange tijd was Nederland een christelijk land. Echter de ontkerkelijking neemt steeds grotere vormen aan. Het overgrote deel van de Nederlandse bevolking heeft niet of nauwelijks een binding met de kerk, laat staan met God. In die zin is een missionaire gemeente nieuw, maar zij is geen uitvinding of een nieuw jasje van de kerk, maar zij is pure noodzaak. Zie hierin ook de overeenkomsten met het volk Israël ten tijde van het Oude Testament. Zij was vaak omringd door volken die andere goden dienden dan de God van Israël. Zij waren als minderheid vreemdelingen in hun eigen land. Het priesterschap vraagt toewijding aan God, om Hem te dienen en te staan tussen het volk en God. Ook het priesterambt van alle gelovigen is hiervan afgeleid (1 Petrus 2:5-9).

Missionair zijn komt ook voort uit het geloof in Jezus Christus en de bekering tot God. Vanuit de bekering, een heilige overtuiging van de vergeving van zonden door het bloed van Jezus, volgt de gunning hiervan aan onze naasten. We mogen vanuit onze verbondenheid met Christus Hem verkondigen. Gemeenschap is belangrijk omdat wij als mens alleen tot onze bestemming komen in relaties. In die gemeenschap kunnen we namelijk leren lief te hebben en bemind te worden, te vergeven en vergeven te worden, te dienen en gediend te worden. Deze gemeenschap gaat verder dan alleen de zondagse erediensten. De gemeenschap is ook buiten deze diensten een werkplaats van de Heilige Geest. Het leven van aanbidding straalt uit naar de rest van de week en naar buiten de gemeenschap.⁵⁵

Vraag:

- Hoe geeft de kerkenraad invulling aan het missionair-zijn?

De kerkenraad heeft in haar beleidsplan drie kernzaken opgenomen om zo een invulling te geven aan de missionaire opdracht van de gemeente. Het gaat om het betuigen van naastenliefde (zowel onderling als naar buiten), het (leren) getuigen van het geloof en een open gemeente zijn voor de mensen van buiten.

⁵⁵ Paas, 2015, p. 212, 220

De kerkenraad ondersteunt en stimuleert hierin de commissie om invulling te geven aan deze missie. Ook aandacht hiervoor in de prediking blijft noodzakelijk. De missies kunnen op velerlei manieren worden vormgegeven. Het is aan de commissie om hierbij een passend plan te maken. Enerzijds een beleidsplan waarin zij hun visie en missie voor een langere periode verwoorden en anderzijds ook door middel van een jaarplan, waarin zij per jaar aangeeft wat de speerpunten zijn in de komende periode. Het is voor de commissie essentieel om in hun plannen aan te sluiten bij de doelgroep (zowel binnen de gemeente als buiten de gemeente) als de bijbel theologische opvatting zoals die in de traditie worden onderschreven. Het is uiteindelijk de kerkenraad die verantwoordelijk is voor de uitvoering van de ontplooiende activiteiten. Wat opvalt is dat de kerkenraad een open gemeente voor ogen heeft, terwijl uit de enquête blijkt dat men de gemeente vooral 'gesloten' en 'op elkaar gericht' ervaart. En hoewel de kerkenraad vooral voor ogen heeft dat dit wordt bereikt door open en eerlijke relaties tussen gemeenteleden onderling (iets wat door 67% van de respondenten van de enquête wordt bevestigd), geeft 60% aan de gemeente als 'gesloten' te ervaren.

Vraag:

- Hoe ervaart de gemeente de huidige missionaire invulling?

Om de persoonlijke missionaire invulling van de gemeenteleden te omvatten, is aan alle gemeenteleden de mogelijkheid geboden om middels een enquête kenbaar te maken hoe zij kijken tegen de bijbelse missie zoals die in de gemeente wordt uitgevoerd, hoe zij denken over hun persoonlijke Bijbelse missie en in hoeverre zij daarin ondersteuning nodig hebben.

De uitkomsten uit de enquête zijn divers met wisselende reacties. Zelfs per leeftijdscategorie zijn er verschillen op te merken. Zo vindt 45% het lastig om over zijn/haar geloof te spreken, laat 67% zijn / haar christelijke overtuiging zien in het gedrag / de daden en wil de helft toerust worden door een gemeenteavond dan wel de door middel van de prediking. Dit zijn reacties waar de commissie iets mee zou kunnen doen. Het geeft zeker handreikingen voor de commissie voor maatwerk in de beleids- en jaarplannen.

Vraag:

- Op welke manier kan de evangelisatiecommissie zich de komende 5 jaar inzetten in de missionaire roeping van de gehele hervormde gemeente (d.m.v. beleidsplan)?

De gemeente is pluriform / kent diverse stromingen. De kerkenraad moet beslissingen nemen en de koers bepalen, op grond van Gods Woord, waar iedereen uit de volle breedte van de gemeente mee in kan stemmen. Dit maakt het ook niet eenvoudig om een eenduidig missionair plan te maken. Echter de doelstellingen zijn dermate geformuleerd dat er veel ruimte is voor een creatieve invulling. Maatwerk / jaarplan is hier aanbevolen waarin per jaar of periode een aantal speerpunten worden opgenomen.

Een aantal van deze speerpunten zijn:

- Zet de huidige invulling door, maar probeer lopende zaken die goed lopen uit handen te geven aan andere vrijwilligers en richt meer op de onderstaande punten. Een nieuwe beleidsperiode wil namelijk niet zeggen dat alles opeens anders moet. Een goede evaluatie is met dit onderzoek uitgevoerd waaruit is gebleken dat de goede weg is ingeslagen, maar dat op bepaalde zaken een andere focus moet liggen;
- Werk van binnen naar buiten: Focus eerst op de gemeenteleden. Wat is hun behoeften en waar liggen mogelijkheden om ze meer te betrekken? Uit de enquête blijkt voornamelijk dat er vraag is naar toerusting / informatie. Daarnaast geeft 30% aan dat missionair niet iets geforceerd is, maar wel dat het een Bijbelse opdracht in zich heeft en dat het een

vanzelfsprekendheid moet zijn. Die vanzelfsprekendheid kan door de juiste aanpak worden vergroot door bijvoorbeeld training en prediking (beide zijn een wens vanuit de enquête);

- Interne communicatie: Laat aan de gemeente zien wie de commissie is en wat ze doet. Met behulp van bijvoorbeeld een folder / krant heeft ze gelijk de mogelijkheid om mensen toe te rusten, tips te geven en enthousiast te maken voor commissie- of ander vrijwilligerswerk op missionair gebied;
- Zoek naar de samenwerking met andere facetten van het gemeentewerk (het jeugdwerk, diaconie, kringwerk e.d.). Maak gebruik van hun contacten en leden om meer draagvlak te creëren en het missionaire werk breder te betrekken. Met name de jongeren zijn hierin een belangrijke factor. Doordat ze de enquête niet of nauwelijks hebben ingevuld, lijkt hun link met missionair-zijn minimaal. Toch mogen ook zij hun gaven en talenten gebruiken in Gods Koninkrijk. Jongeren vragen om relaties / voorbeelden en willen graag serieus genomen worden en betrokken raken bij de gemeente. Betrek ze al bij de ideefase van activiteiten.
- Richten op de rand- en buitenkerkelijken in de burgerlijke gemeente. De groep randkerkelijken is groot. Inventariseer met kerkenraad naar de mogelijkheden. Wie zijn ze? Waar hebben ze behoefte aan? Hoe kunnen we ze bereiken? Uit hoofdstuk 2 is op te maken hoe de burgerlijke gemeente

Algemene tips:

- Gebed is het allerbelangrijkst. Ga met elkaar in gebed, om Zijn weg met de commissie en de gemeente te vinden;
- Maak gebruik van het materiaal / voorbeelden / informatie wat voorhanden via bijvoorbeeld de IZB / PKN;
- Zoek naar literatuur om die met elkaar te bespreken. Uit de enquête onder de commissieleden kwam o.a. ook naar voren dat de commissie zich vaak op een evenementenbureau vind lijken. Probeer hiervan afstand te nemen door meer inhoudelijk te focussen en te verdiepen.

7.3 Beleidsplan: de missionaire visie van de gemeente

J.W. Grievink schrijft in zijn boek *'Visievorming in de kerk'* (2004) dat mensen, processen en structuren belangrijk zijn bij de totstandkoming van een missionair traject met het gewenste resultaat. Draagvlak vanuit de gemeenteleden speelt hierin een belangrijke factor. Als kerkenraad en commissie is er de missie dat onder de gehele gemeente een breed gedragen evangelisatiebesef leeft. Uit de enquête blijkt eveneens dat de gemeenteleden de aandacht voor missionair werk noodzakelijk vindt en meer aandacht verdient (37%), dat het iets is voor iedere christen en dat hun persoonlijke missionaire inzet kan worden vergroot (100%). Er kan dus worden gesteld dat er voldoende draagvlak is. De bestaande structuur van de commissie is onlangs aangepast en hoeft niet te worden aangepast. Wel dient er rekening te worden gehouden met de nog beperkte omvang van de commissie. Dit heeft invloed op de invulling van het verdere proces en de keuzes die daarin gemaakt moeten worden. Dit advies geeft geen kant en klaar plan, maar een groot aantal handvaten om het plan op te stellen en welke fases daarin moeten worden doorlopen.

7.3.1. Missie en visie

Een beleidsplan moet aan een aantal voorwaarden voldoen. Allereerst is het een droom die je mag hebben. Het schetst de koers, de doelstellingen en de manier waarop de doelstellingen bereikt willen worden aan het eind van de vastgestelde periode. Om goed beleid met een duidelijke missie en visie te kunnen formuleren, zijn een aantal zaken van belang: houdt het einde voor ogen wat de commissie en de gemeente kenmerkt, wat men wil bereiken en op welke manier. Per jaar wordt een werkplan worden opgesteld, met een beschrijving van de concrete activiteiten. Dit is ook een verplichting vanuit de kerkenraad.

De rode draad door het proces is dat alles in overleg en overeenstemming met de kerkenraad van de HGO dient te gebeuren.

De missie

Het stimuleren van en ondersteunen in de missionaire opdracht van de Hervormd Gemeente van Ouderkerk aan den IJssel.

De visie

God gebruikt Zijn kerk om Zijn plan met deze wereld te volbrengen. Als christelijke gemeente staan we middenin een samenleving die steeds verder van God en de kerk afdwaalt. Dit vraagt aan de gemeente een missionaire houding. In woord en daad moeten we als christenen het zout van de aarde zijn. We zijn een getuigenis van onze levende en eeuwige God. Ieder doet dat op zijn of haar eigen wijze met zijn of haar ontvangen talent. Niet de predikant, niet de kerkenraad, niet de commissie is missionair, maar ieder gemeentelid is verantwoordelijk voor de persoonlijke missionaire houding. De predikant / kerkenraad en commissie zijn er om de leden daarin te ondersteunen en toe te rusten.

Missionair draait om relaties. Allereerst de relatie als gemeenteleden onderling. En vanuit die relaties mogen en kunnen we de relaties buiten de kerkelijke gemeente ook gebruiken om Zijn Evangelie als eenheid in woord en daad uit te dragen.

7.3.2. Doelstellingen en opbouw beleidsdocument

In een beleidsplan zullen doelstellingen moeten worden geformuleerd. Dit zijn de hoofdtaken van de commissie waarin zij zich in de komende beleidsperiode op zullen focussen. Per doelstelling zal een uitgebreidere aanpak worden geformuleerd, zodat er ook achteraf een evaluatie kan plaatsvinden.

- Invulling geven aan de missionaire roeping.
- Initiëren en uitvoeren van evangelisatie acties / activiteiten / training
- Inspireren, toerusten van gemeenteleden
- Adviseren van de kerkenraad
- Up to date houden van 'promotiemateriaal'
- Zich laten informeren over ontwikkelen en tips door derden (PKN, IZB etc)

Het beleid kan dan worden toegespitst op de eerder genoemde speerpunten.

Het beleidsdocument zal als volgt kunnen worden ingedeeld:

1. Inleiding
2. Aanleiding
3. Beschrijving gemeente
4. Visie en doelstellingen
5. Speerpunten

6. Planning
7. Bemensing
8. Financiën
9. Periodieke verantwoording en terugkoppeling

7.4 De kerkdienst

De zondagse erediensten vormen de centrale bijeenkomsten van de gemeente. Hier ligt het zwaartepunt van het gemeente-zijn. door de prediking dient te worden uitgelegd wat een missionaire levenshouding is. Uit de enquête blijkt ook dat veel mensen (49% van de respondenten) via deze weg gevoed willen worden. De inhoud van de prediking ligt bij de kerkenraad, zij is daarvoor eindverantwoordelijk. Door als commissie in gesprek te blijven met de kerkenraad, bijvoorbeeld in ontmoetingen met het moderamen, kunnen ervaringen hierover worden gedeeld.

Anderzijds ligt het niet in de lijn van de kerkenraad dat kerkdiensten in hun huidige vorm zullen worden aangepast om zo een bepaald niveau van laagdrempeligheid te creëren. Een hervormd-gereformeerde traditie staat voor een sobere liturgie en veranderingen in de kerkdienst liggen zeer gevoelig in met name gemeenten met een traditionele achtergrond. Aan de andere kant vraagt dit van de gemeenteleden een bepaalde mate van openheid om bepaalde zaken uit te leggen. Uit de enquête blijkt dat veel mensen vergeten / niet durven om buitenkerkelijken uit te nodigen voor diensten (kerkdiensten, bijzondere diensten, kerstnachtsamenkomst). Ondersteuning hierbij door de commissie kan ervoor zorgen dat gemeenteleden zich minder bezwaard gaan voelen.

7.5 Gemeentemodel ter inspiratie

Niet iedere vorm van missionair gemeente-zijn past bij de gemeente. Voor de invulling van het beleidsplan is het goed om na te denken in welke context de gemeente is geplaatst en welke missionaire houding / activiteiten daarbij horen.

Uit een analyse van de 30 modellen (uit de map '30 kansrijke modellen voor de missionaire gemeente) is een selectie gemaakt van missionaire modellen welke het dichtstbij de gemeente staan. Als belangrijkste voorbeeld: *De bezielende gemeente* (hoe kunnen we wat we geloven nu daadwerkelijk verwoorden?); uit de enquête komt naar voren dat men (meer dan 55%) het als lastig ervaart om over het geloof te spreken, terwijl men er wel graag over zou wil spreken. Dit vergroten heeft een tweeledige uitwerking: gemeenteleden praten onderling over hun geloof en kunnen zo ook van elkaar leren zo mogelijk is er minder schroom het geloof te delen met buitenkerkelijken. En belangrijk: Vooral je eigen verhaal!⁵⁶ Gesprekken met buiten- of randkerkelijken gaan nog al eens over slechte ervaringen met kerk, geloof, christenen en het leed van de wereld. Het toerusten hierop kan hierbij worden meegenomen. Durf je ook kwetsbaar op te stellen en waar nodig vergeving te vragen. En we hoeven ook niet altijd een antwoord op te hebben op de vragen (waarom het leed in de wereld etc.).⁵⁷

⁵⁶ Ten Brinke, 2015, p. 72-75

⁵⁷ Ten Brinke, 2015, p. 64-67, 86-94

Nawoord

Het is leerzaam en intensief om een langere periode één aspect van het gemeentewerk te onderzoeken. Als onderzoeker ontmoet gedurende het traject vaak de gemeenteleden die betrokken en gemotiveerd zijn en zich geroepen voelen om zich in te zetten op het missionaire gebied van de gemeente, en het verlangen hebben om de hele gemeente hierin verder te betrekken. Ik heb het als zeer prettig ervaren. Ik hoop en bid dat dit document de kerkenraad en de commissie zeker zal aansporen om in de komende periode na te denken over het voortzetten van de missionaire activiteiten. Ik wens de kerkenraad wijsheid toe om, in de veelheid van taken, ook op dit vlak de juiste besluiten te nemen en dat ze de commissie de juiste opdracht mee kan geven om het missionaire werk in de komende jaren verdere invulling kunnen geven. Ook wens ik de commissie Gods zegen toe om in het traject van een nieuw beleidsplan te komen tot een document dat een Bijbelse basis heeft en draagvlak van de kerkenraad geniet en aansluit bij de gemeente en haar leden. Persoonlijk zal ik daar zeker bij betrokken en beschikbaar blijven, zodat de aanbevelingen uit dit onderzoek verder kunnen worden uitgewerkt.

Het is al eerder genoemd: het gebed. Het gebed is het blijft het belangrijkste in de zoektocht naar de wil van God in de weg met mensen, Zijn gemeente, de kerk. Het is geen afsluiting van een vergadering om een zegen over onze plannen te vragen, het is het startpunt van alles: Heer, wijs ons de weg die U met ons wilt gaan.

Bibliografie

- Bijbelonderzoek, C. v. (2015). *Studiebijbel - Internetversie*. Opgehaald van www.studiebijbel.nl
- Bouter, P. (2011, mei 19). God heeft een geding met ons. *De Waarheidsvriend*, pp. 4-6.
- Brink, G. v., & Kooi, C. v. (2012). *Christelijke dogmatiek*. Zoetermeer: Boekencentrum.
- Brinke, A. t., & Brinke, A. t. (2015). *Zet de deur van je huis maar open*. Amsterdam: Ark Media.
- Dekker, W. (2006). Zending en evangelisatie. In *Een voortreffelijk werk. Handreiking voor ambtsdragers* (pp. 79-85). Amersfoort: IZB.
- Dekker, W. (2013, september 19). Themabrochure 10. *Nederlanders en de kerk*. Apeldoorn: Gereformeerde Bond.
- Groenenboom, H. (2012, April 12). Gereformeerd en missionair - Licht op Zuid in Rotterdam past uitingsvorm aan. *De Waarheidsvriend*, pp. 10-12.
- Groot, J. d., Jong, N. d., & Markus, A. (2007). *Missionair is mogelijk*. Zoetermeer: Boekencentrum.
- Harink, K. (2016, mei 13). Kerk heeft bekeerlingen nodig. *Nederlands Dagblad*, p. 13.
- Keller, T. (2014). *Centrum-kerk*. Franeker: Van Wijnen.
- Kerkenraad Herv. gemeente Ouderkerk aan den IJssel. (2013, januari 16). Beleidsplan 2013-2018. Ouderkerk aan den IJssel.
- Kerkenraad Hervormde Gemeente Gouderak. (2012). *Beleidsplan 2012 - 2016*. Gouderak.
- Kerkenraad Hervormde Gemeente Moordrecht. (n.b.). *Beleidsplan 2010 - 2013*. Moordrecht.
- Kerkenraad Hervormde Gemeente 't Venster Lekkerkerk. (2014). *Beleidsplan 2014-2018*. Lekkerkerk.
- Mink, G. (1995). *Op het tweede plan*. Leiden: J.J. Groen en Zoon.
- Noordegraaf, A. (2005). *Woordenboek voor bijbellezers*. Zoetermeer: Boekencentrum.
- Paas, S. (2015). *Vreemdelingen en priesters*. Zoetermeer: Boekencentrum.
- Packer, J. I. (1995). *Evangelisatie en de soevereiniteit van God*. Apeldoorn: Novapres.
- 't Spijker, W. v. (1990). *De kerk. Wezen, weg en werk van de kerk naar reformatische opvatting*. Kampen: De Groot Goudriaan.
- Team Missionair Werk & Kerkgroei. (2009). *30 kansrijke modellen voor de missionaire gemeente*. Protestantse Kerk in Nederland.
- Westland, L. (n.b.). *Van binnen naar buiten - Aspecten van geloof en gemeente-zijn*. Amersfoort: IZB.
- Wright, C. J. (2011). *De Bijbelse missie*. Barneveld: De Vuurbaak.

Internetbron, zonder auteur:

1. www.krimpenerwaard.nl
2. <http://gereformeerdebond.nl/gereformeerde-bond/visie>
3. <http://www.protestantsekerk.nl/werkvelden/missionair/pionierenorientatie/Paginas/Default.aspx>
4. <http://izb.nl/nieuws/kerk-in-de-buurt-niet-alleen-maar-alleen-samen>
5. <http://izb.nl/wat-we-doen/voor-zending-en-evangelisatiecommissies>

Bijlagen

1. Uitgewerkte interviews kerkenraadsleden / voorzitter commissie
2. Uitgewerkte vragenlijst commissieleden
3. Interview evangelisatie-ouderling Gouderak
4. Uitgewerkte enquête gemeenteleden

Kerkenraadslid #1 (ouderling)

Vanaf wanneer kerkenraadslid en vanaf wanneer voorzitter ZEC / commissielid?

Kerkenraad: 01 januari 2009

Lid ZEC: eind 2010, 2011 voorzitter geworden

Waarom voorzitter van de ZEC?

Er was niemand met ervaring om deze taak op zich te nemen.

Het Evangelie is rijk. Dat schept verantwoordelijkheid. Niet alleen naar jezelf maar ook naar anderen.

Heeft de commissie de laatste jaren goede invulling gegeven aan de missionaire roeping?

Volmondig ja! Er zijn wel strubbelingen geweest. Voorheen was er geen tot weinig interesse voor zending en evangelisatie.

Hoe belangrijk is de EC voor de gemeente / kerkenraad?

Gemeente: er is weinig interesse

Kerkenraad: het 'gros' heeft er niets mee

Wat is je mening van de uitvoerende missionaire taken?

Positief! Er is met vallen en opstaan veel ontplooid.

Waar zijn ze in tekort geschoten?

Achterom kijken om zaken kort te sluiten.

Communiceren

Wat is er veranderd?

Er is veel ontplooid

Betrekt de commissie de gemeente voldoende?

Nee. De kerkbode wordt slecht gelezen. Er moeten andere kanalen aangeboord worden dan de kerkbode.

Is het evangelisatiebesef iets voor de commissie of meer de prediking?

Beide. Het moet meer aandacht krijgen in de prediking.

Betuigen van naastenliefde is een beleidsvoornemen. Hoe zou de commissie daar invulling aan kunnen geven of bij ondersteunen?

- Jongeren bereiken via social media
- Bezoekdames (zijn aanwezig)
- Bredere taken voor de wijkouderlingen (ook randkerkelijken bezoeken)

Het beleid: een open gemeente willen zijn. Enquete: gesloten, maar ook betrokken op elkaar.

Reageer:

Dit klopt. Er is sprake van groepjesvorming.

Belijden met mond en hart komt beperkt tot uiting.

Enquête: Gedrag en praktisch bezig zijn, zijn voornaamste middelen om missionair bezig te zijn.

Kan de commissie hierin iets meer betekenen?

Mensen moeten eerst bij zichzelf te rade gaan. Het is in eerste instantie een antwoord vanuit je eigen geloofsleven.

Hoe komt het dat er altijd een bepaalde spanning staat op missionaire activiteiten?

Er is een spanningsveld tussen de idealisten (enthousiaste mensen die de 'randen' opzoeken) tegenover hen die hier moeite mee hebben. Voor hen gaat het te snel. De twee groepen begrijpen elkaar niet.

Zouden tradities / gewoonten een belemmering kunnen zijn?

Ja, absoluut

Stelling: Iedereen is welkom, maar ze hebben zich aan te passen aan onze gewoonten

Eens, dit wordt veel gehanteerd

Stelling: missionair vraagt vaak om vernieuwing of om te treden buiten je comfort zone. Dit schuurt.

Klopt, men heeft geen zin om daarbuiten te treden.

Wat zou de centrale boodschap in de activiteiten moeten zijn?

- A. We zijn er als kerk
- B. Bestaan van Jezus / algemeen
- C. Zonde en vergeving**
- D. God = liefde

Tijdens huisbezoek: Zondig vanuit onszelf, er is vergeving door Jezus Christus. Dat is Gods liefde.

Stelling: door ontbrekende naastenliefde schuren ook de missionaire activiteiten

In z'n algemeenheid wel. In de gemeente niet. Het is er wel, maar wordt te weinig in de praktijk gebracht.

Stelling: de eredienst is het belangrijkste, behoud van individuen. Dit gaat ten koste van de missionaire roeping / bewustwording.

Ja, in de prediking gaat het om zonde en vergeving. Dit wordt al jaren gepredikt. Het werkt egoïsme in de hand. We missen de openheid. Daarbij zijn jongeren wel meer betrokken op elkaar.

Kerkenraadslid #2 (ouderling)

Hoe heeft de aandacht voor het evangelisatiewerk zich binnen de kerkenraad ontwikkeld / veranderd sinds 2005?

- Nadruk op eigen leden
- Liep eerst niet zo, maar wordt opgebouwd
- Na noodzaak, nu gewenning

Heeft de cie de laatste jaren goede invulling gegeven aan de missionaire roeping?

- In het begin heel slecht
- EC was nodig en meer betrokken

Vraag: wat is je mening van de uitvoerende missionaire taken

- Goed, maar de communicatie kan beter
- Betrokkenheid is groter dan voor de scheuring

Vraag: Waar zijn ze in tekort geschoten?

- Communicatie

Vraag: Betreft de commissie de gemeente voldoende?

- Weet niet

Vraag: is het evangelisatiebesef iets voor de commissie of meer de prediking?

- Beiden. Vooral prediking, dat is gericht naar binnen / eigen leden.
- Evangelisatie naar buiten

De kerkenraad wil een open gemeente. Wat wordt hieronder verstaan?

- Contacten leggen
- Bij het eerste bezoek: groeten, knikken

Hoe komt het dat er altijd een bepaalde spanning staat op missionaire activiteiten?

- Behoudende gemeente,
- De één wil sneller lopen dan de ander, maar we moeten open zijn naar elkaar

Zouden tradities / gewoonten een belemmering kunnen zijn?

Toch wel. Is wel kenmerkend voor een behoudende gemeente

Wat zou de centrale boodschap in de activiteiten moeten zijn?

- A. We zijn er als kerk
- B. Bestaan van Jezus / algemeen
- C. Zonde en vergeving
- D. God = liefde

Dat het Woord wordt verkondigd, dat is het allerbelangrijkst. Welk aspect hangt van het gesprek af.

De één is ontvankelijker dan de ander

Stelling: door ontbrekende naastenliefde schuren ook de missionaire activiteiten

- De één kan niet zonder de ander
- Naastenliefde moet er zijn

Stelling: de eredienst is het belangrijkste, behoud van individuen. Dit gaat ten koste van de missionaire roeping / bewustwording.

- Rond de scheuring zeker
- Geeft betrekking op elkaar
- Gemeente wel op de 1e plaats
- Er moet een balans in zitten 60/40
- Zonder geloof geen missie, dan leeft het niet. Het moet voeding hebben en diepgang

Kerkenraadslid #3 (diaken)

Hoe belangrijk is de EC voor de gemeente / kerkenraad?

Basislijn gemeentebreed
Een regelende taak
Grote lijnen uitzetten
Integratie met andere groepen (jeugdwerk, verenigingen etc)

Wat is je mening van de uitvoerende missionaire taken

Ze passen binnen de visie van de kerkenraad. De kerkenraad is meer naar binnen en de EC is meer naar buiten gericht.

Betrekt de commissie de gemeente voldoende?

Niet, veel willen de commissieleden zelf doen. Wel worden gemeenteleden betrokken bij acties.

Is het evangelisatiebesef iets voor de commissie of meer de prediking?

EC = sturend. Door de prediking verweven

Betuigen van naastenliefde is een beleidsvoornemen. Hoe zou de commissie daar invulling aan kunnen geven of bij ondersteunen?

Diaconale activiteiten

Beleid: een open gemeente willen zijn. Enquête: gesloten, maar ook betrokken op elkaar. Reageer:

Open dien je te zijn in je dagelijks leven. Hierin is je relatie met mensen belangrijk
In het dorp is er weinig verloop, mensen zijn al lang in de gemeente
Veel gewoonten zijn 'ingesleten'.
Open zijn: we durven niet altijd alles tegen elkaar te zeggen. Het gaat vaak via 'anderen'.

Enquête: Gedrag en praktisch bezig zijn, zijn voornaamste middelen om missionair bezig te zijn.

Kan de commissie hierin iets meer betekenen?

Komt aan bod in de prediking maar kan uitgediept worden in kleinschalig onderwijs (thema-avond, Bijbelstudie, toerusting)

Hoe komt het dat er altijd een bepaalde spanning staat op missionaire activiteiten?

Missionaire activiteiten gaan vaak buiten de gebruikelijke kaders om. Het beleidsplan is hierin wel leidend.
Blijf in gesprek en zoeken naar de rek.

Zouden tradities / gewoonten een belemmering kunnen zijn?

Doen het altijd al

Stelling: Iedereen is welkom, maar ze hebben zich aan te passen aan onze gewoonten

Neem elkaar niet de maat, maar er gelden wel bepaalde regels. (Bij voetbalclub niet een ander tenue aandoen)

Wat zou de centrale boodschap in de activiteiten moeten zijn?

- E. We zijn er als kerk
- F. Bestaan van Jezus / algemeen

- G. Zonde en vergeving
- H. God = liefde

Het is een mix van alles. Hangt af van de activiteit: Op de braderie vertel je over Jezus
Waar je vol van bent

Stelling: door ontbrekende naastenliefde schuren ook de missionaire activiteiten

- Eigen referentiekaders
- Het heeft invloed op elkaar
- Individualistisch
- Blijft een issue: God liefhebben boven alles en de naaste als onszelf

Stelling: de eredienst is het belangrijkste, behoud van individuen. Dit gaat ten koste van de missionaire roeping / bewustwording.

God spreekt, de boodschap is breed

Het één sluit het ander niet uit

Niet iedere preek kan er over gaan. Er zijn meer facetten belangrijk

Uitstapjes

Bijlage 2: Enquêtes commissieleden

Waarom ben je commissielid?

- Jezus kwam naar de wereld en wandelde rond om buiten de comfortzone het Evangelie te delen. 3 jaar geleden heb ik deze roeping erg duidelijk mogen ervaren en kon ik niet anders dan gehoorzamen om hier invulling aan te geven. Het verlangen groeide en zo mocht ik me aansluiten bij de evangelisatiecommissie om zo het Evangelie te delen in ons dorp.
- Omdat ik het leuk vind om dingen te organiseren. Graag met mensen omga en vooral het verlangen heb iets uit te dragen van de liefde die in Christus is.
- Het is mijn intentie om actief betrokken te zijn in onze hervormde gemeente en dienstbaar te zijn in Gods koninkrijk.

Wat is volgens jou de functie van de commissie?

- Allereerst de gemeente bewust te maken van de verplichting en roeping om alle mensen om ons heen te vertellen van de redding die bij Jezus Christus te krijgen is. Ten tweede om missionair bezig te zijn in de omgeving van de gemeente. In onze situatie zou dit betekenen bijvoorbeeld maandelijkse straatevangelisatie, buurtbijeenkomsten, Alpha-cursussen, ontmoetingsprogramma's voor eenzame jongeren en ouderen.
- Om door eenvoudige laagdrempelige projecten mensen die weinig of niets van de Drie-enige God weten in aanraking te brengen met het geloof, iets te laten zien van het leven en kerkzijn als Christen.
- Ongelovige mensen bewust maken van de Liefde van Christus, zodat er meer mensen in onze gemeente tot geloof zullen komen.

Wat verwacht je van de gemeente(leden)

- Het is belangrijk dat een gemeente naar buiten gericht is. 'Niet van de wereld maar wel in de wereld'. Vaak is een gemeente gericht op beheren en behouden. Het zou mooi zijn als steeds meer gemeentes gericht zijn op het naar buiten treden en actief bezig zijn met mensen die niet geloven of afgehaakt zijn. Van de gemeenteleden verwacht ik dat dit ook opgepakt wordt een ieder in zijn eigen omgeving, met zijn/haar eigen vermogen en karakter.
- Bij verschillende projecten zo mogelijk de handen uit te mouwen als vrijwilliger.
- Dat ze uit hun comfort zone zullen komen en meer Gods- liefde en eenheid zullen uitdragen.

Wat verwacht je van de kerkenraad / predikant?

- Een warm en betrokken hart voor missionaire activiteiten. Gericht zijn op de mensen die niet in de kerk komen. De nood ervaren dat dorpsbewoners die Jezus Christus niet kennen voor eeuwig verloren zullen gaan en vanuit een brandend verlangen meer gemeenteleden motiveren om missionair actief te zijn. Tevens niet bang zijn voor de gevestigde orde die graag om missionaire gemeenteleden heen lopen.

- Belangstelling. Het gaat om de gemeente van Christus, waar zij een belangrijke taak in hebben.
- Positieve ondersteuning. Ook zij moeten uit hun comfort zone durven stappen. Het zou fijn zijn als ze meededen en/of aanwezig bij de activiteiten

Wat ervaar je als positief in de commissie?

- Ervaar bij de leden een levende betrokkenheid op elkaar en het Evangelie. Dit is een mooie basis. Enorm mooi om te zien dat er nog een mooie groep bereid is om zich voor het Evangelie in te zetten. Het is mooi belangrijk dat er een voorzitter is die bruggen kan slaan tussen de verschillende eigenschappen van mensen en kerkenraden. Dit zie ik gebeuren bij ons in de commissie. Dankbaar dat er zo'n mooie geestelijke band is.
- Dat we na een moeilijke periode weer met Gods hulp de schouders er onder zetten.
- Dat we één zijn in Christus, en vanuit dat standpunt mogen werken.

Waar loop je tegenaan in de gemeente / evangelisatiewerk?

- Waar ik persoonlijk tegenaanloop dat de evangelisatiecommissie eigenlijk bijna een evenementenbureau is. Helaas is het ook haast niet anders te organiseren. Het zou mooi zijn om echt meer concreet bezig te zijn met het geven van een Alpha Cursus om zo echt direct met een kleine groep bezig te zijn om het Evangelie te verkennen. Tevens merk ik in de kerkenraad een beheersmodus en angst voor vernieuwende ideeën. Over besluitvorming moet vaak gepraat en vergaderd worden. Ik heb wel eens het idee dat dit belemmerend werkt. Het zou mooi zijn om echt actief voor de omgeving te zijn. En zo een licht te wezen voor onze omgeving.
- Dat er over bepaalde vaak kleine zaken om onduidelijke redenen geen medewerking word verleend. Het zou fijn zijn als ze daarin wat meer hun wettische denk en doe gedrag wat los lieten en meer vrijheid en verantwoording daar in durven te geven aan de commissie.
- Lauwheid, of misschien is het starheid voor vernieuwing. En dan eigenlijk het meest bij de oudere generatie.

Wat je droombeeld over het evangelisatiewerk in de gemeente?

- Dat we daadwerkelijk meer en meer een missionaire gemeente worden. Dat we daadwerkelijk een klein schakeltje mogen zijn in Gods grote reddingsplan. Om mensen tot Jezus te leiden. Dat de Oosterkerk en Dorpskerk te klein worden van alle nieuwe gelovigen. Dat God in Ouderkerk aan Zijn eer en glorie komt. Als droomactiviteit zie ik een actief beleid in het dorp en op de Lageweg. Meer uitbouwen van Youth, Alpha Cursus en betrokken zijn op de omgeving door middel van het helpen van eenzame mensen, buurtmaaltijden en eventuele missionaire samenkomsten gericht op de niet gelovigen. Om het samen te vatten een mooie video van Bert Nooteboom: <https://www.youtube.com/watch?v=VFijYogfK9I>
- Ik bid en hoop dat in alles de eer aan God toekomt. Dan weet ik zeker dat er groei zal zijn.
- Dat we met elkaar als gemeente van onze Here Jezus Christus, ook daadwerkelijk die liefde mogen uitstralen zodat veel mensen jaloers worden en ook hun hart aan JEZUS geven.

Bijlage 3: Interview missionair ouderling Gouderak

Algemene informatie zendings- en evangelisatiewerk

ZEC huidig (beleidsplan 2012 – 2016):

- Mensen betrokken maken bij ZE
- Gesprekken bij grensgangers
- Cursussen
- ECHO
- Witte tent
- Korte acties (openlucht zang, open monumentendag)
- Contacten Deelgenoten
- Contact met en werven voor GZB / IZB
- GZB activiteiten (dagboek, inzameling, vakantiebijbellesrooster)

Witte tent week commissie is een aparte commissie

Bereikt na vorige periode:

- Aanstellen missionair ouderling
- Deelname deelgenoten
- Missionaire avonden in 2010/2011: geen nieuwe activiteiten, maar voortzetten bestaande

Knelpunten huidige situatie:

- Betrokkenheid GZB werk blijft lastig
- Adressen welkomstgeschenk is lastig
- Oriëntatiecursus christelijk geloof viel tegen
- Vrijwilligers Witte Tent blijft lastig

Beleidsaanbevelingen:

- Meer aandacht voor het werk van de GZB
- Contactpersoon voor belangen behartigen, enthousiasmeren, interesse Deelgenoten
- Beter contact pastorale bezoeken om dubblures in kennismaking te voorkomen
- Gemeente leren in het voeren van een getuigend gesprek
- Jongeren betrekken bij Witte tent week / Echo etc. geef ze verantwoordelijkheid

Vragen:

Hoe typeer je de gemeente? Hecht, gesloten, gericht op naar buiten?

Dorps, betrokken: ons kent ons.

Voor de buitenstaanders: stoffig imago. Kerstavond is een goede zet

Wat is de voornaamste functie van de ZEC? Evangeliseren, toerusten, organiseren, adviseren?

Mobiliseren en organiseren zijn de voornaamste taken van de commissie.

Heeft de commissie een eigen plan?

Er wordt gewerkt vanuit het beleidsplan.

Hoe staat de kerkenraad tegenover het zendings- evangelisatiewerk?

Evenveel aandacht als de andere aspecten van het gemeentewerk. Door beleidszaken regelmatig per aspect te evalueren tijdens kerkenraadsvergaderingen, komen alle aspecten evenredig veel aan bod.

Hoe wordt er vanuit de gemeente gekeken naar gedacht over het werk van de commissie?

Sinds de missionaire avonden positiever

Hoe ervaart u de betrokkenheid vanuit de gemeenteleden op het werk / de commissie?

Is verbeterd

Door jongeren te betrekken bij de kerstnachtdienst maak je ze meer bewust

De kerk open naar aanleiding van vragen uit de cursus

Hoe worden anderen toegerust?

Meer gericht op de opvoeding

Door de prediking

Wat is de stand van zaken van de aanbevelingen en hoe zijn ze bereikt?

(tijdens het interview zijn alleen de aanbevelingen op gebied van missionair gemeente-zijn behandeld en hieronder verwerkt, PM)

- Kennismaking nieuwe gemeenteleden: Gouderak is een klein dorp. Verhuizingen vallen op. Zodra nieuwe bewoners bekend zijn gaat 1 gemeentelid langs met een soort welkomstpakket (onder andere een emmer en spons, maar ook een flyer van de gemeente). bezochte adressen worden teruggekoppeld en zo nodig later nogmaals bezocht.
- Geloofscursussen: de eerste opzet was dat gemeenteleden zelf mensen zouden benaderen om deel te nemen. Achteraf bleek dit geen succes. Mensen durven / doen dit niet. Daarom is besloten om in het hele dorp huis-aan-huis een flyer te verspreiden. Daarnaast is de cursus deels gegeven door eigen gemeenteleden voor de herkenbaarheid, maar ook als opbouw van de eigen gemeenteleden.
- Jongeren: jongeren organiseren een eigen deel van de Witte Tent Week voor hun eigen doelgroep. Betrekken bij de organisatie zelf is doeltreffender bevonden dan alleen vragen om te helpen. Regelmatig kwam men niet opdagen. Ditzelfde geldt voor het eigen jeugdwerk in de gemeente. Ook hier wordt de jeugd zelf directer bij betrokken.

Bijlage 4: Resultaten enquête gemeenteleden

Begeleidende tekst:

afstudeeronderzoek: Voor mijn eindopdracht aan de Christelijke Hogeschool Ede (opleiding: Godsdienst Pastoraal Werk) doe ik onderzoek naar evangelisatie- / missionair werk in de Hervormde Gemeente Ouderkerk. Een enquête maakt onderdeel uit van het onderzoek. Alle doop- en belijdende leden wil ik oproepen de enquête in te vullen. Hoe meer respons, hoe geloofwaardiger de uitkomst. Het invullen is anoniem en neemt hooguit 10 minuten in beslag. Graag alleen serieuze / eerlijke respons. Ga naar www.gratisenquete.nl/s/petermolenaar. Het wachtwoord is: Ouderkerk. Invullen kan t/m 30 juni. Geen beschikking over internet? Bel 0182-349928, dan wordt er een papieren exemplaar toegestuurd. Alvast bedankt!

Vraag 1: Wat is uw geslacht?

Man	34	44.74%	
Vrouw	42	55.26%	

n = 76 76

Vraag 2: Wat is uw leeftijd?

0 - 20 jaar	3	3.95%	
21 - 40 jaar	34	44.74%	
41 - 60 jaar	28	36.84%	
Ouder dan 60 jaar	11	14.47%	

n = 76 76

Vraag 3: Welke kerk bezoekt u normaal gesproken?

Oosterkerk	22	28.95%	
Dorpskerk	54	71.05%	

n = 76 76

Vraag 4: Waarom moet evangelisatie plaatsvinden?

Het is een bijbelse opdracht	39	51.32%	
Voor de groei van de gemeente	2	2.63%	
Voor de groei van de kerk (wereldwijd)	10	13.16%	
Behoud van mensen	21	27.63%	
Anders (Ga naar vraag 4b)	4	5.26%	

n = 76 76

Vraag 4b: Indien u bij vraag 4 gekozen heeft voor 'anders', kunt u dit toelichten?

- Ik vind alle opties relevant, maar het meest belangrijke is toch dat het koninkrijk van Christus wordt uitgebreid. Uiteraard voor het behoud van mensen, maar ook voor zijn eer en glorie
- Zowel A als C voor mij
- Tot eer van God, n.l. door zijn naam bekend te maken onder de mensen.
- Bij 4 zijn meerdere antwoorden goed
- Persoonlijke motivatie is het behoud van mensen, maar die wordt ondergeschikt gemaakt door het eren van God. Tussen a) en d) dus

Vraag 5: Hoe denkt u dat buitenkerkelijken de gemeente zien? (max. 2 antwoorden)

Gesloten	46	60.53%	
Hecht	3	3.95%	
Betrokken op elkaar	51	67.11%	
Betrokken naar buiten	7	9.21%	
Van toegevoegde waarde	3	3.95%	
Anders, nl...(ga naar vraag 5b)	8	10.53%	

n = 76

118

Vraag 5b: Anders, nl...

- " Vaak met weinig inhoud; als ik veel van die preken daar hoor : waarom zou ik in die kerk gered moeten worden en waarvan ? Waarom zou je nou juist alleen Christus nodig hebben? Trouwens, je hebt Hem eigenlijk toch al op zak want Hij is er voor iedereen ! "
- Dat ze niet altijd oprecht zijn, maar wel doen alsof
- Mogelijk wordt de huidige gemeente als meer open gezien dan voor de scheuring. Toch ben ik van mening dat er nog teveel en te vaak gediscussieerd wordt over zaken die van ondergeschikt belang zijn mbt het bereiken van niet christenen, en zouden we meer de handen ineen kunnen slaan met andere gelovigen
- Vreemd. Veel mensen hebben geen idee van wat een kerkelijke gemeente is. Voor henzelf in ieder geval van geen enkele toegevoegde waarde.
- Geen interesse voor de gemeente
- Dat hangt waarschijnlijk erg van de ervaring met de kerk ende kerkmensen af.
- Wel een hoge drempel om eens een kerkdienst te bezoeken
- En: ieder mag het zijne geloven

Vraag 6: Voor wie geldt volgens u de opdracht om te evangeliseren?

Zendingen / evangelisten	0	0%	
Kerkenraad	0	0%	
Gemeenteleden met een specifieke taak (Evangelisatiecommissie)	3	3.95%	
Iedere christen	71	93.42%	
Anders, nl... (ga naar vraag 6b)	2	2.63%	
n = 76	76		

Vraag 6b: Anders, nl....

- In principe voor iedere christen, maar niet vanuit een moeten. Maar meer naar ieders gaven en talenten en roeping door God.
- Eerst het woord evangeliseren definiëren om deze vraag te kunnen beantwoorden. Als evangeliseren is de naam van God bekend te maken, dan geldt dat voor iedere christen op zijn plaats in de samenleving.

Vraag 7: Wat is volgens u de functie van de evangelisatiecommissie?

Evangeliseren	34	44.74%	
Evenementen organiseren	34	44.74%	
Gemeenteleden toerusten	40	52.63%	
Anders, nl... (ga naar vraag 7b)	7	9.21%	
n = 76	115		

Vraag 7b: Anders, nl...

- vooral naar buiten toe activiteiten ondernemen, door met gemeenteleden dingen gezamenlijk te organiseren voor buitenkerkelijken. ze welkom te laten zijn bij ons, uitnodigend zijn.
- zorgen voor wat laagdrempeligheid naar andere mensen toe, de kloof tussen samenleving en kerk wat kleiner maken.
- Kerkenraad adviseren m.b.t. evangelisatie
- Zowel het organiseren van activiteiten voor evangelisatie als het toerusten van gemeenteleden behoren tot de taken van de EC
- Evangeliseren en gemeenteleden toerusten.
- Mensen attent maken op stichtingen en projecten die ook als doel evangelieverbreiding op het oog hebben. Breder dus dan alleen de eigen gemeente
- In intentie a) maar in de praktijk b)

Vraag 8: Welk van de volgende evangelisatie-activiteiten kent u?

Braderie	67	88.16%	
Winterfair	67	88.16%	
Kinderbijbeldag	69	90.79%	
Speelweek Lageweg	63	82.89%	
Kerstnachtsamenkomst	74	97.37%	
Welkomstcommissie	55	72.37%	
Anders, nl... (Ga naar vraag 8b)	1	1.32%	

n = 76

396

- Namelijk: a) de gewone en volledig Bijbels gefundeerde kerkdiensten, op zondag + doordeweeks b) het houden van volledig Bijbels gefundeerde gemeenteavonden: alle andere genoemde punten zijn nietszeggende onzin waardoor je geen mensen onder de klem van hun geestelijke nood en dood brengt.
- randkerkelijke gemeenteleden bezoeken

Vraag 9: Hoe tevreden bent u met de aandacht die de gemeente aan missionair werk / evangelisatie besteedt?

Zeer tevreden	6	7.89%	
Voldoende	41	53.95%	
Teveel aandacht	0	0%	
Verdient meer aandacht	29	38.16%	

n = 76

76

Vraag 10: Missionair is...

Wat mensen zichtbaar van christenen / de gemeente zien	38	50%	
Een levensstijl	13	17.11%	
Het geheel van georganiseerde kerkelijke activiteiten	6	7.89%	
Gods missie	19	25%	

n = 76

76

Vraag 11: Een gemeente moet missionair zijn...

Ja, het is een bijbelse opdracht	48	63.16%	
Ja, maar is in een dorp anders als in de stad	4	5.26%	
Nee, het is geen moeten maar een vanzelfsprekendheid	23	30.26%	
Nee, de nadruk moet liggen op de eigen gemeenteleden	1	1.32%	

n = 76

76

Vraag 12: Komt u in contact met niet-gelovigen?

Ja	74	97.37%	
Nee	2	2.63%	

n = 76 76

Vraag 15: Op welke manier evangeliseert u?

Door er in dagelijks omgang over te spreken met anderen	21	27.63%	
Door mijn gedrag	51	67.11%	
Inzet tijdens evangelisatiemomenten	14	18.42%	
Praktisch bezig zijn	34	44.74%	
Eigenlijk niet....	8	10.53%	

n = 76

128

Vraag 16: Ik nodig buitenkerkelijken wel eens uit voor een kerkelijke activiteit (dienst, kerstnachtsamenkomst, kerkopenstelling tijdens winterfair)....

Ja	36	47.37%	
Nee	40	52.63%	

n = 76 76

Vraag 16b: Waarom wel / niet?

- omdat ik door omstandigheden er zelf ook niet heen kan gaan
- de mensen hebben geen belangstelling
- Het type activiteit zoals genoemd bij vraag 16 raakt op geen enkele manier de essentie van het Evangelie: redding van zondaren door Christus uit de eeuwige dood.
- weet ik niet.
- buitenkerkelijken is de doelgroep
- Op die manier komen ze in aanraking met de Bijbel
- Omdat dat het minste is wat je kunt vragen. Maar ik heb nog nooit iemand mee gekregen...
- omdat ik het belangrijk vind dat buitenkerkelijke mensen zich welkom voelen. en weten dat het niet alleen voor ons is maar dat ook zij er bij mogen horen.
- Ik ben me er onvoldoende bewust van
- om over de drempel van een kerkgebouw te helpen, waardoor ze tegelijk met het Evangelie in aanraking komen
- durf niet
- Zodat ze het niet alleen horen maar ook zien.
- Ik spreek niet veel met buitenkerkelijken en als ik dat wel doe blijft het vaak oppervlakkig. Als een gesprek echt dieper zou gaan en diegene is nieuwsgierig, zou ik het zeker wel doen.
- Ik probeer anderen in aanraking te brengen met de gemeente.
- Ik vind het geweldig als ik mensen meekrijg naar de Kerstnacht en ze dan zeggen dat ze een volgende keer weer willen
- Wil deze mensen graag het geloof laten zien en op deze bijeenkomsten is dat net wat makkelijker dan ze naar de kerk vragen
- Ik vind onze kerk niet toegankelijk genoeg voor niet kerkelijken.
- Daar denk ik niet aan, wel nodig ik kerkelijken uit andere gemeenten aan te komen.
- anderen deelgenoot maken van het Grote Geheim
- geen antwoord
- De meeste buitenkerkelijken ontmoet ik niet in de onmiddellijke omgeving maar wel op m'n werk.
- niet aan de orde
- Daar is - denk ik - geen belangstelling voor en ik wil niet te opdringerig overkomen (geloven is oké, maar men wil er niet mee lastig gevallen worden)
- Vind ik lastig
- Alleen kies ik dam bijv. een thema bij een jeugddienst waarvan ik denk dat dat voor iemand die voor het eerst komt te begrijpen is.
- Winterfair wel, kerkdienst eigenlijk weer niet.
- Het belangrijk dat de mensen weer met het Evangelie in aanraking komen. en dat de gemeente meer zichtbaar wordt in Ouderkerk
- Daar denk ik eigenlijk niet zo over na om dat te doen...
- Omdat de activiteiten hiervoor bedoeld zijn.
- in de hoop dat God juist daar iets van Zijn liefde laat zien

- ik vind de kerkdiensten veel te oubollig om er mensen voor uit te nodigen. eerder bij een kerstnachtdienst oid.
- buitenkerkelijken is de doelgroep
- omdat die contacten niet echt structureel zijn
- omdat ik niet met ze in contact kom
- Deze tijd laat zien dat het hele wereldgebeuren zich in de eindfase bevindt, hierdoor wordt de bijbelse profetie wat betreft deze eindtijd steeds duidelijker zichtbaar. Dit hele gebeuren laat zien dat ons heil en toekomst verankert ligt in het vertrouwen en geloof in onze Heere Jezus Christus. Hierin zullen wij onze enige zekerheid vinden.
- Ik heb geen buitenkerkelijke vrienden of mensen waar ik echt veel meer om ga. Je moet wel een band met iemand hebben voordat je diegene meeneemt naar de kerk denk ik.
- kerstnachtdienst, laagdrempelig.
- het is belangrijk dat zoveel mogelijk mensen in aanraking komen met het Evangelie, en dit is een "makkelijke" manier
- soms willen de mensen de kerk alleen maar van binnen bekijken. Ik hoop/bid dan altijd dat ze niet alleen kijken maar ook het Evangelie horen. Tijdens een openstelling van de kerk is de drempel veel lager om naar binnen te gaan.
- Weet ik eigenlijk niet
- Ieder mens heeft een ziel voor de eeuwigheid
- Wel, om ze in contact te brengen met het Evangelie
- Te weinig / oppervlakkige contacten
- Lastig
- kerstnachtdienst. is nog een beetje laagdrempelig.
- gaat meestal spontaan
- ?
- Bewogenheid
- In de hoop dat God ze aanraakt
- Geen aanleiding voor
- Ik ben bang dat deze mensen toch nee zeggen.
- Als mensen vragen hebben over hoe het toegaat in de kerk, nodig ik ze altijd uit om eens te komen kijken.
- weet ik niet
- Is bijbelse opdracht
- Zij staan hier naar mijn idee niet voor open
- Vaak geven mensen al aan geen behoefte aan contact met de kerk te hebben. Dan werkt zo'n uitnodiging averechts. Ik probeer liever door persoonlijk contact en door betrokkenheid te tonen bij iemands leven te laten zien dat er een Hoger doel is in dit leven, namelijk het eeuwige leven. Dat dat uitzicht heel veel kan helpen bij problemen en zorgen die in dit leven de boventoon voeren.
- buitenkerkelijken vragen mij om mee te gaan naar een mannen zang avond ik zeg geen nee
- omdat ik het zie als mijn plicht en hoop dat deze mensen zo in aanraking komen met het Geloof .
- Om zoveel mogelijk buitenkerkelijke mensen met de bijbel bekend te maken.

- Omdat ik de mensen graag wil laten weten dat ook zij van harte welkom zijn en ze door de Geest geraakt kunnen worden door een lied of gebed.
- de mogelijkheid misschien niet goed aangegrepen
- Daar komt gewoon niet van.
- Een manier om met Gods Woord of kerk in contact te komen.
- Denk hier niet altijd aan
- Weleens gedaan blijft vaak bij 1 bezoek
- Als het ter sprake komt. \ik zou wel meer mensen willen benaderen.
- Heb niet veel contavten met buitenkerkelijke alleen op mijn werk maar dat is elders
- Omdat je een negatief antwoord verwacht
- De buitenkerkelijk waar ik contact mee heb wonen veelal buiten Ouderkerk
- Geloof begint bij kennismaken-met / horen
- als het uitkomt
- er was geen aanleiding voor
- Breng het wel te spraken, maar laat het over of ze er iets meedoen. ik vind het al belangrijk als je erover kan praten.
- Heel soms, als het ter sprake zou komen.
- Wonen te ver weg of onvoldoende binding, zie ze te weinig intensief
- Omdat ik nog niet echt de gelegenheid heb gehad. Wil het wel eens bij de burens doen.
- geen antwoord

Vraag 17: Hoe kan uw missionaire houding worden verbeterd? (max. 2 antwoorden)

Dat is niet nodig	0	0%	
Door de prediking	38	49.35%	
Toerusting d.m.v. een gemeenteavond	38	49.35%	
Interne training	6	7.79%	
Training van bijv. de IZB	13	16.88%	
Meehelpen bij missionaire activiteiten (bijv. de winterfair)	17	22.08%	
Anders, nl...(ga naar vraag 16b)	16	20.78%	

- Door het luisteren naar het suizen van de zachte stilte van Gods Geest; die wordt niet gevonden in allerlei geklets, gepraat, getrain, gejakker en georganiseer van 1000 en 1 activiteiten.
- Dicht(er)bij God leven. Dat verbetert mijn houding; ik ben enthousiaster en durf meer.
- vooral door levenservaring merk ik bij mezelf. maar ook door een mix van dingen die hier boven genoemd worden. je geestelijke bagage van wat je door de jaren heen leert, door de preken door omgang met andere broeders en zusters.
- Ik ben erg zoekende naar de verdere invulling van mijn leven in dienst van Christus. Ik moet die zoektocht veel meer in het gebed bij God brengen
- Ben geen prater in gezelschap; zeg wel wat ik denk of voel in gesprek, wil met alles helpen, maar laat me geen "verplichte" gesprekken voeren. Dan klap ik dicht
- door dagelijks in gebed en bijbelstudie te doen
- er in gebed tijdens de kerkdienst meer aandacht aan te besteden.
- Toelichting op 'door de prediking': n.l. als de rijkdom en de vastheid van Gods beloften voor ons persoonlijk verkondigd worden en de avondmaalsgangers als gelovigen benaderd worden. Dan kan er aandacht komen voor opgroeien in de genade en in de kennis van de Heere Jezus Christus. Dan kan er ook aandacht komen voor wat die geloofskennis betekent in het dagelijks leven, b.v. in de omgang met andersdenkenden op het werk. Hoe zouden we missionair kunnen zijn als we zelf geen zekerheid in het geloof hebben?
- eigen geloof zou veel beter moeten zijn
- Ik weet niet of ik wel meer missionair wil zijn. Ik denk dat dit niet voor iedereen is weggelegd.
- Ook door zelf er te zijn als er wat is te doen .
- Kennis van God en zijn woord, vervuld zijn met de geest is heel belangrijk.
- op dit moment doe ik mijn best op de plaats waar God mij gesteld heeft: voornamelijk in mijn gezin. Als ik in het dagelijks leven buitenshuis in gesprek kom met iemand probeer ik als dat ter sprake komt te getuigen van mijn geloof en het werk van Jezus Christus.
- Door prediking dan wel in praktijk van deze tijd dat mis ik .
- Ik hoop zelf mijn houding te verbeteren, en daardoor mensen te prikkelen en enthousiast te maken. Maar dat valt niet mee...
- Meer persoonlijke inbedding in de samenleving om intrinsiek te kunnen "blijde-boodschappen"

Vraag 18: overige opmerkingen

- Ik wens de evangelisatiecommissie Gods zegen toe
- ik zou heel graag zien dat bij ons in de kerk wat losser omgegaan zou worden met allerlei tradities en wat meer de nadruk kwam te liggen op mensen aandacht geven. vooral de mensen die maar af en toe naar de kerk komen schieten er nogal eens bij in en de jeugd wordt schromelijk verwaarloosd. kerkenraad zou veel meer aandacht moeten hebben en tijd investeren voor het bezoeken van clubs en zo meer een band opbouwen met de jeugd.
- De beste evangelisatie vindt in het dagelijks leven tussen mensen plaats.
- Vraag 15. Als het ter sprake komt praat ik, maar niet als het "moet"

- gebed persoonlijk, maar ook als gemeente met elkaar om de zegen van God is bitterhard nodig: daarom zou ik willen voorstellen om maandelijks een gebedsuur met elkaar te houden bijvoorbeeld na een van de diensten
- Het zou mooi zijn als de kerkdienst even laagdrempelig is als de kerstnachtdienst en de kinderbijbeldag.
- Laten wij in alles ons geloof in God vast houden en er voor waken dat de Bijbel zich niet aan de tijd aanpast ,maar dat de tijd zich aan de bijbel bindt. Onze tijd loopt altijd achter op de bijbel, De bijbel. Gods Woord, is zijn tijd ver vooruit.
- neen, behalve dat vraag 17 niet beantwoord is omdat de beste stuurder vaak aan de wal staan
- We moeten de kerkdeuren open laten staan bij de zondagsdiensten, zo kunnen mensen zien en horen wat wij in de kerk doen
- Missionair is een gevolg van je geloof in de Heere God. Als je voor Hem mag leven, wil je dit met anderen delen.
- Wij zijn allemaal als christen discipelen en ik denk dat wij als christenen in Nederland te weinig naar buiten treden waaronder ik ook schuldig aan ben we blijven te makkelijk onze eigen veilige zone ik denk dat wij als kerk zeker anders op moeten stellen meer open naar de mensen om ons heen en naar elkaar want samen sta je sterk
- Ik vind het een grote drempel om niet kerkelijke mensen "lastig" te vallen met een missionaire houding. Daarom doe ik dat liever op een praktische manier, bijvoorbeeld tijdens het werk.
- Als leden van de gemeente hebben wij een heel grote verantwoordelijkheid om door ons leven de liefde van Christus door te geven.
- Ja, bij vraag 13. Ik heb ja, dat gaat vanzelf ingevuld, maar dat is niet altijd zo, het zijn vaak de omstandigheden en of iemand er voor open staat dat voel je al snel aan
- Mensen zijn vaak moeilijk bereikbaar: jij mag geloven wat je wil. Ik geloof wat ik wil
- Ik denk als we wat regels laten vallen van uiterlijk dat je als gemeente beter toegankelijker bent.